

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- การคำนวณค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
- รายละเอียดของคะแนนและการคำนวณค่าทางสถิติ

รายละเอียดคะแนนและการคำนวณค่าทางสถิติ

1. การวิเคราะห์ความแปรปรวนของแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ทั้งฉบับ และ
คำนวณหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบโดยวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบฮอยท์ (Hoyt's
Analysis of Variance) ดังแสดงไว้ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทั้งฉบับ

นักเรียน คนที่	คะแนนความคิดสร้างสรรค์ฉบับที่ (X_c)						XP	X^2P
	1	2	3	4	5	6		
1	55	26	18	15	18	20	152	23,104
2	64	38	26	20	17	21	186	34,596
3	45	35	37	24	12	23	186	32,041
4	49	41	28	18	12	13	161	25,921
5	75	34	35	19	18	16	197	38,809
6	57	32	30	16	18	13	166	27,556
7	83	34	35	21	20	24	217	47,089
8	60	34	38	33	30	26	221	48,841
9	53	28	23	34	19	27	184	33,856
10	47	23	20	38	22	18	168	28,224
11	78	39	38	47	15	19	236	55,696
12	54	36	27	20	13	15	165	27,225
13	68	29	34	16	10	17	174	30,276
14	65	40	29	20	16	15	185	34,225
15	46	25	39	13	10	12	145	21,025
16	79	42	31	22	19	13	221	44,521

ตารางที่ 4 วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทั้งฉบับ (ต่อ)

นักเรียน คนที่	คะแนนความคิดสร้างสรรค์ฉบับที่ (X_i)						XP	X^2P
	1	2	3	4	5	6		
17	65	40	32	21	18	13	189	35,721
18	54	36	27	13	10	9	149	22,201
19	56	34	24	19	13	14	160	25,600
20	55	31	22	13	17	13	151	22,801
21	56	30	21	16	11	11	145	21,025
22	88	35	41	18	15	14	211	44,521
23	40	42	35	12	11	12	152	23,104
24	52	24	31	14	12	13	146	21,316
25	60	22	23	13	10	9	137	18,769
26	66	28	31	15	9	11	160	25,600
27	50	23	30	18	12	22	147	21,609
28	43	18	23	17	13	12	126	15,876
29	59	26	29	10	11	14	149	22,201
30	47	20	31	21	10	13	142	20,164
ΣX_i	1769	945	888	596	444	469	ΣXP 5111	ΣX_p^2 261232
ΣX_i^2	3129361	893025	788544	355216	197136	219961	ΣX^2	5585243
ΣX_i^2	108975	31151	27370	13798	7194	7989	ΣX^2	196477

N = 180

2. นำคะแนนจากตารางมาคำนวณโดยแทนค่าในสูตรต่อไปนี้

$$\begin{aligned}
 SS_t &= \sum X_t^2 - \frac{(\sum X_t)^2}{N} \\
 &= 196,477 - \frac{(5111)^2}{180} \\
 &= 195,025.12
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 SS_p &= \frac{\sum X_p^2}{N_i} - \frac{(\sum X_t)^2}{N} \\
 &= \frac{261,232}{6} - \frac{(5111)^2}{180} \\
 &= 42087.378
 \end{aligned}$$

$$SS_i = \frac{\sum X_i^2}{N_p} - \frac{(\sum X_t)^2}{N}$$

$$\begin{aligned}
 SS_e &= SS^t - SS_p - SS_i \\
 &= 195,025.12 - 42087.37 - 184,722.88 \\
 &= 52,389.61
 \end{aligned}$$

ตารางที่ 5 สรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทั้งหมด

แหล่งความแปรปรวน (Source of variance)	ชั้นแห่งความอิสระ(df) (degree of freedom)	กำลังสอง (sum of squares)	ความแปรปรวน $M_s = S^2 = \frac{SS}{df}$
ระหว่างบุคคล	$N_{p-1} = (30-1) = 29$	$SS_p = 42,087.378$	$M_{s_p} = S^2_p = 1451.28$
ระหว่างข้อ	$N_{i-1} = (6-1) = 5$	$SS_i = 184,722.88$	$M_{s_i} = S^2_i = 36944.4$
ส่วนที่เหลือ	$N-1-(N_{p-1})-(N_{i-1})$ $179 - 29 - 5 = 145$	$SS_e = 52,389.61$	$M_{s_e} = S^2_e = 361.30$

3. จากตารางสรุปผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ทั้งหมด นำมาหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบทดสอบ

3.1 หาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบฮอยท์ (Hout's Analysis of Variance)

$$\begin{aligned}
 \text{สูตร} \quad r_{tt} &= 1 - \frac{S^2_e}{S^2_p} \\
 &= 1 - \frac{361.30}{1451.28} \\
 &= 0.75
 \end{aligned}$$

ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบทดสอบ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบฮอยท์
 $= 0.75$

4. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนก่อนและหลังการทดลอง (ดังแสดงไว้ในตารางที่ 7)

4.1 ค่าเฉลี่ยก่อนการทดลองของคะแนน ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N} \quad (\text{ประกอบ กรณสูตร, 2535})$$

$$\text{แทนค่า } \bar{X} = \frac{2687}{25}$$

$$\bar{X} = 107.48$$

4.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนก่อนการทดลอง $N < 30$ ใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}} \quad (\text{ประกอบ กรณสูตร, 2535})$$

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า S.D.} &= \sqrt{\frac{25(300707) - (7,219,689)}{25(25-1)}} \\ &= 22.28 \end{aligned}$$

4.3 ค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังการทดลองใช้สูตรในข้อ 4.1

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } \bar{X} &= \frac{3789}{25} \\ &= 151.56 \end{aligned}$$

4.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนหลังการทดลองใช้สูตรในข้อ 4.2

$$\begin{aligned}\text{แทนค่า S.D} &= \sqrt{\frac{25(587,909) - (14,356,521)}{25(25-1)}} \\ &= 13.91\end{aligned}$$

5. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนความคิดสร้างสรรค์ก่อนและหลังการทดลองโดยการทดสอบค่าที (t-test) จากสูตรต่อไปนี้

$$t = \frac{D}{\sqrt{\frac{N\sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}} \quad df = N-1$$

(ประคอง กรรณสูตร, 2535)

$$\begin{aligned}\text{แทนค่า } t &= \frac{1102}{\sqrt{\frac{25(53,057) - (1,214,404)}{24}}} \\ &= 16.131\end{aligned}$$

ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 df_{24} มีค่าเท่ากับ 2.064 ค่า t ที่คำนวณได้เท่ากับ 16.130 ซึ่งมากกว่าค่า t ในตาราง ดังนั้นแสดงว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดสร้างสรรค์หลังการทดลองสูงกว่าการทดลองที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ดังแสดงไว้ในตารางที่ 7.)

6. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความคิดสร้างสรรค์ก่อนและหลังการทดลอง
แยกตามองค์ประกอบทั้ง 3 ด้านคือ ด้านความคิดคล่องแคล่ว ด้านความคิดยืดหยุ่น และด้าน
ความคิดริเริ่ม โดยการทดสอบค่า t (t-test)

จากสูตร

$$t = \frac{D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}} \quad (\text{ประกอบ กระดาษสูตร, 2535})$$

แทนค่าในสูตร

$$\begin{aligned} 6.1 \text{ คะแนนความคิดคล่องแคล่ว} &= \frac{788}{\sqrt{\frac{25(27440) - (620,944)}{24}}} \\ &= 15.1352 \end{aligned}$$

ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 df=24 มีค่าเท่ากับ 2.064 ค่า t ที่คำนวณได้
เท่ากับ 15.1352 ซึ่งมากกว่า 2.064 แสดงว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนด้านความคิดคล่องแคล่ว
หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
(แสดงไว้ในตารางที่ 8:)

$$\begin{aligned} 6.2 \text{ คะแนนความคิดยืดหยุ่น} &= \frac{167}{\sqrt{\frac{25(2024) - (27889)}{24}}} \\ &= 5.4288 \end{aligned}$$

ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 $df = 24$ มีค่าเท่ากับ 2.064 ค่า t ที่คำนวณได้เท่ากับ 5.4288 ซึ่งมากกว่า 2.064 แสดงว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนด้านความคิดยืดหยุ่นที่เพิ่มขึ้นหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ดังแสดงไว้ในตารางที่ 9.)

$$6.3 \text{ คะแนนความคิดริเริ่ม} = \frac{160}{\sqrt{\frac{25(1526) - (25,600)}{24}}} = 7.002$$

ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 $df = 24$ มีค่าเท่ากับ 2.064 ค่า t ที่คำนวณได้เท่ากับ 7.002 ซึ่งมากกว่า 2.064 แสดงว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนด้านความคิดริเริ่มที่เพิ่มขึ้นหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ดังแสดงไว้ในตารางที่ 10.)

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความคิดสร้างสรรค์
ก่อนและหลังการทดลอง

คนที่	คะแนนความคิดสร้างสรรค์		ผลต่าง D	ผลรวมของความแตกต่าง D ²
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง		
1	132	154	22	484
2	112	136	24	576
3	143	165	22	484
4	135	167	32	1,024
5	112	169	57	3,249
6	126	164	38	1,444
7	128	170	42	1,764
8	132	168	36	1,269
9	98	143	45	2,025
10	144	170	26	676
11	108	146	38	1,444
12	94	147	53	2,809
13	102	160	58	3,364
14	108	158	50	2,506
15	95	137	42	1,764
16	86	141	55	3,025
17	58	125	67	4,489
18	70	142	72	5,184
19	98	143	45	2,025
20	105	152	47	2,209

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความคิดสร้างสรรค์
ก่อนและหลังการทดลอง (ต่อ)

คนที่	คะแนนความคิดสร้างสรรค์		ผลต่าง D	ผลรวมของความแตกต่าง D ²
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง		
21	117	160	43	1,849
22	120	163	43	1,849
23	101	149	48	2,304
24	86	129	43	2,304
25	77	131	54	2,916
ΣX	2,687	3,789	$\Sigma D = 1,102$	$\Sigma D^2 = 53,057$
ΣX^2	300,707	578,909		
$\bar{X}$	107.48	151.56		
S.D	22.27	13.91		

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความคิดสร้างสรรค์

ด้านความคิดคล่องแคล่วก่อนและหลังการทดลอง

คนที่	คะแนนความคิดสร้างสรรค์		ผลต่าง D	ผลรวมของความแตกต่าง D ²
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง		
1	70	94	24	576
2	73	88	15	225
3	85	97	12	144
4	94	110	16	256
5	66	103	37	1,369
6	74	92	18	324
7	76	107	31	961
8	77	99	22	484
9	48	86	38	1,444
10	82	110	28	784
11	63	96	33	1,089
12	58	95	37	1,369
13	55	103	48	2,304
14	59	93	34	1,156
15	50	85	35	1,225
16	48	92	44	1,936
17	34	74	40	1,600
18	37	91	54	2,916
19	65	93	28	784
20	63	97	34	1,156

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความคิดสร้างสรรค์

ด้านความคิดคล่องแคล่วก่อนและหลังการทดลอง (ต่อ)

คนที่	คะแนนความคิดสร้างสรรค์		ผลต่าง D	ผลรวมของความแตกต่าง D ²
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง		
21	79	105	26	676
22	76	110	34	1,156
23	55	99	44	1,936
24	49	78	29	841
25	48	75	27	729
ΣX	1,584	2,372	$\Sigma D = 738$	$D^2 = 27,440$
ΣX^2	105,964	227,546		
$\bar{X}$	63.36	94.88		$\Sigma D^2 = 620,944$
S.D	15.27	10.18		

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความคิดสร้างสรรค์

ด้านความคิดยืดหยุ่นก่อนและหลังการทดลอง

คนที่	คะแนนความคิดสร้างสรรค์		ผลต่าง D	ผลรวมของความแตกต่าง D ²
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง		
1	43	47	4	16
2	26	36	10	100
3	46	50	4	16
4	28	43	15	225
5	33	44	11	121
6	35	53	18	324
7	35	47	12	144
8	40	42	2	4
9	36	39	3	9
10	40	47	7	49
11	40	32	-8	-64
12	29	34	5	25
13	39	46	7	49
14	37	41	4	16
15	39	37	-2	-4
16	28	33	5	25
17	20	31	11	121
18	25	36	11	121
19	28	40	12	144
20	31	36	5	25

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความคิดสร้างสรรค์

ด้านความคิดยืดหยุ่นก่อนและหลังการทดลอง (ต่อ)

คนที่	คะแนนความคิดสร้างสรรค์		ผลต่าง D	ผลรวมของความแตกต่าง D ²
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง		
21	34	47	13	169
22	36	41	5	25
23	37	31	-6	-36
24	35	34	-1	-1
25	25	45	20	400
ΣX	845	1,012	$\Sigma D=167$	$D^2 = 2,024$
ΣX^2	29,537	41,922		
$\bar{X}$	33.80	40.48		$\Sigma D^2 = 27,889$
S.D	6.37	6.31		

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความคิดสร้างสรรค์
ด้านความคิดริเริ่มก่อนและหลังการทดลอง

คนที่	คะแนนความคิดสร้างสรรค์		ผลต่าง D	ผลรวมของความแตกต่าง D ²
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง		
1	19	13	6	36
2	13	12	-1	-1
3	12	18	6	36
4	13	14	1	1
5	13	22	9	81
6	17	19	2	4
7	17	16	-1	-1
8	15	27	12	144
9	14	18	4	16
10	16	13	-3	-9
11	5	18	13	169
12	7	18	11	121
13	8	11	3	9
14	12	24	12	144
15	6	15	9	81
16	10	16	6	36
17	4	20	14	196
18	8	15	7	49
19	5	10	5	25
20	11	19	8	64

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความคิดสร้างสรรค์
ด้านความคิดริเริ่มก่อนและหลังการทดลอง (ต่อ)

คนที่	คะแนนความคิดสร้างสรรค์		ผลต่าง D	ผลรวมของความแตกต่าง D ²
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง		
21	4	8	4	16
22	8	12	4	16
23	9	19	10	100
24	2	17	12	144
25	4	11	7	49
$\sum X$	252	405	$\sum D=160$	$D^2 = 1,526$
$\sum X^2$	3,092	70,20		
$\bar{X}$	10.08	16.20		$\sum D^2 = 25,600$
S.D	4.79	4.37		

ภาคผนวก ข

- แผนการสอนที่ใช้แบบฝึกทักษะทางภาษา
- แบบฝึกทักษะทางภาษา
- แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์

แผนการสอนที่ 1
เรื่อง การเขียนคำ
เวลา 3 คาบ (60 นาที)

สาระสำคัญ

คำ เป็นเสียงที่เปล่งออกมาแล้วมีความหมาย ในการเขียนคำแต่ละคำนั้น ผู้เขียนจะต้องรู้หลักในการเขียนคือ คำจะประกอบด้วยพยัญชนะ สระ ตัวสะกด วรรณยุกต์ และตัวการันต์ ซึ่งคำแต่ละคำจะมีความหมายแตกต่างกันไป

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องการเขียนคำแล้วสามารถ

1. เขียนคำและจากพยัญชนะ สระ ตัวสะกด วรรณยุกต์ และการันต์ที่กำหนดให้ได้
2. บอกความเหมือนและความแตกต่างของคำต่าง ๆ ได้
3. จัดหมวดหมู่ของคำต่าง ๆ ได้

เนื้อหา

คำ คือเสียงที่เปล่งออกมาแล้วมีความหมาย แต่ละคำจะต้องประกอบด้วยอย่างน้อย 3 ส่วนคือ พยัญชนะต้น สระ และวรรณยุกต์ เช่น

คำ	พยัญชนะต้น	สระ	วรรณยุกต์
มา	ม	า	สามัญ
ตรี	ต	ี	สามัญ
หนา	ห	า	จัตวา
เฒ่า	ถ	่า	เอก
คว่ำ	ค	ำ	โท
จ๊ะ	จ	ะ	ตรี

นอกจากนี้แล้วคำยังประกอบด้วยพยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกด และตัวการันต์ดังนี้

คำ	พยัญชนะต้น	สระ	วรรณยุกต์	ตัวสะกด	ตัวการันต์
เดิน	ด	เ-อ	สามัญ	น	-
เพลง	พล	เ-	สามัญ	ง	-
เหมือน	หม	เ-ือ	จัตวา	น	-
องค์	อ	โ-ะ	สามัญ	ง	ค์
ทรัพย์	ทร	-ะ	ตรี	พ (แม่กบ)	ย์
จันทร์	จ	-ะ	สามัญ	น	ทร์
ศาสตร์	ศ	-า	จัตวา	ส(แม่กด)	ตร์

ในภาษาไทยนั้น คำที่ออกเสียงเหมือนกันอาจมีความหมายไม่เหมือนกัน ฉะนั้นในการเขียนจะต้องเขียนให้ถูกต้อง เช่น

กาล	แปลว่า	เวลา
การ	แปลว่า	กิจการ
การณ์	แปลว่า	เหตุการณ์
กาญจน์	แปลว่า	ทอง
กาฬ	แปลว่า	ดำ
กานต์	แปลว่า	คนที่รักหรือนางอันเป็นที่รัก เป็นต้น
หรือ จัน	แปลว่า	ชื่อคน หรือการเล่าลือ เช่น โจษจัน
จรร	แปลว่า	การรักษาไว้หรือคงไว้ เช่น จรรยา
จันทร์	แปลว่า	วันจันทร์ หรือดวงจันทร์
จัญ	แปลว่า	สิ่งที่ไม่ดี เช่น จัญไร
จันทน์	แปลว่า	ไม้ชนิดหนึ่งมีกลิ่นหอม

ในการเขียนจะต้องเขียนคำในภาษาไทยให้ถูกต้อง เพราะถ้าเขียนไม่ถูกต้องความหมายก็จะเปลี่ยนไป

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

ครูทาบปริศนานักเรียนดังนี้

อะไรเอ๋ย พูตจาภาษาคน แต่สัปดนไม่รู้ความหมาย ? (นกแก้ว, นกขุนทอง)

อะไรเอ๋ย คำเรียบว่าสะอาด แต่พอเต็มवाद ขาดสะอาดว่าสกปรก?

(กระดานดำ)

อะไรเอ๋ย เดินหน้าคือหมา ไก่เดินตามมา คนชราชอบเคี้ยว? (หมาก)

อะไรเอ๋ย เอาหางขัดหู มัดอยู่รอบกาย เดินทางสบาย หัวเก็บไว้กลาง?

(เข็มขัด)

อะไรเอ๋ย มีบ้านหลังหนึ่ง ซึ่งงามนักหนา อยากขอทายว่า อะไรอยู่หลังคา
บ้าน? (ไม้โท)

ขั้นตอน

1. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3-4 คน
2. นำแผนภูมิที่รวบรวมคำไว้ติดกระดานให้นักเรียนดู พร้อมยกตัวอย่างให้นักเรียนดู
ว่า คำต่าง ๆ แต่ละคำนั้น ถ้าเปลี่ยนเฉพาะพยัญชนะ ก็จะได้คำใหม่ที่คล้องจองกับคำเดิม
เพราะคำใหม่นั้นใช้สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกดของคำเดิม

แผนภูมิคำ

คำเดิม	คำใหม่
หัว	มั่ว กลั่ว ตั่ว วั่ว
ลุง	ลุง มุง ปรง พุง ยุง
वाद	ขาด ตลาด ถาด หาด ฟาด สาด
มี	ปี ดี สี ตรี พลี

3. ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดหาคำที่มาเปลี่ยนพยัญชนะต้นให้ได้มากที่สุด ดังนี้

กลุ่มที่ 1 คำว่า มด พัก ราบ กิน

กลุ่มที่ 2 คำว่า เป็น เพียร ตาล สัน

กลุ่มที่ 3 คำว่า ตัก กด เรียบ ดัง ถาม

กลุ่มที่ 4 คำว่า ยิ้ม เขย เสียว โซค

โดยให้แต่ละกลุ่มรวบรวมคำที่คิดได้และรวบรวมให้คำตอบละ 1 คะแนน แต่คำที่คิดได้นั้นจะต้องเป็นคำที่มีความหมาย

4. ครูอธิบายหลักในการสร้างคำใหม่และส่วนประกอบของคำ

5. ให้นักเรียนสร้างคำใหม่จากคำเดิมแต่ละคำให้มากที่สุดเป็นรายบุคคลโดยคำใหม่เหล่านั้นต้องสะกดถูกต้อง และเป็นคำที่มีความหมาย เน้นการเขียนคำพ้องเสียง คำควบกล้ำ และคำที่มีตัวการันต์

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายหลักในการเขียนคำและสร้างคำใหม่

2. ให้นักเรียนทำแบบฝึกเรื่องการเขียนคำจากพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกด

และตัวการันต์ที่กำหนดให้

สื่อการเรียนการสอน

1. เกมปริศนาคำทาย

2. แผนภูมิคำ

3. แบบฝึกการเขียนคำ

การประเมินผล

1. ความถูกต้องในการเขียนคำจากพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกด และตัวการันต์ที่กำหนดให้

2. ความรู้ความเข้าใจจากการบอกความเหมือนและความแตกต่างของคำ

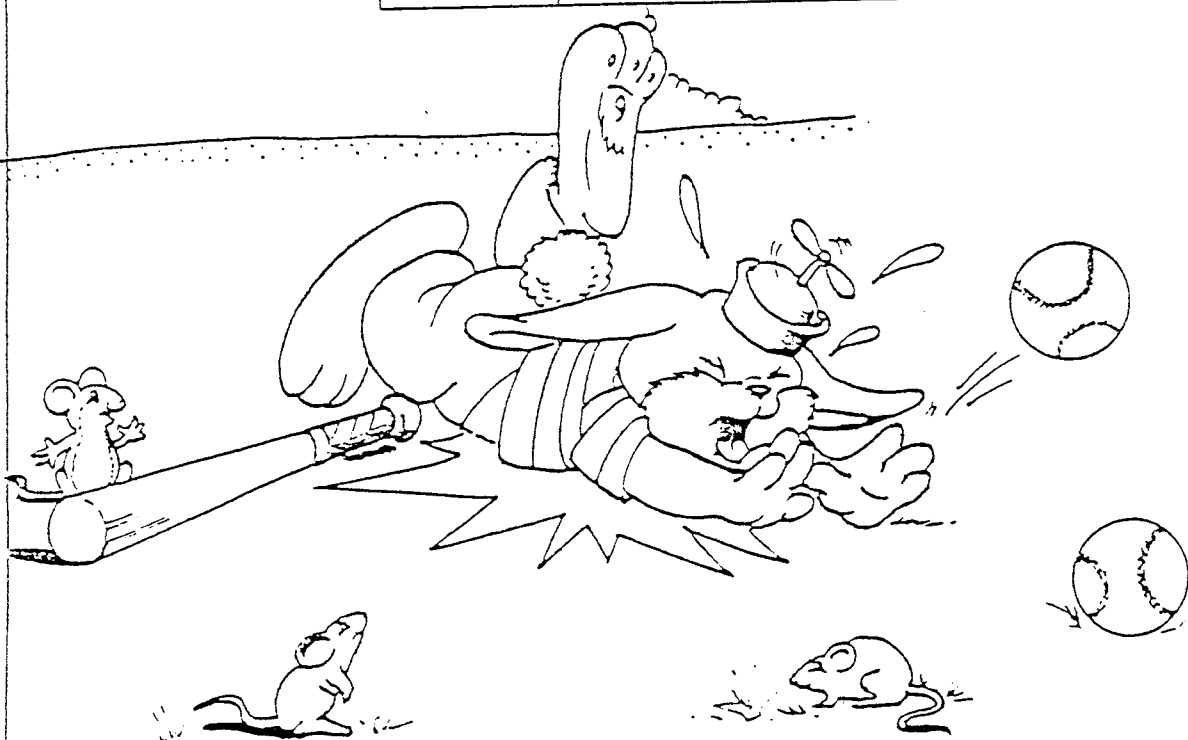
3. ความถูกต้องในการจัดหมวดหมู่ของคำต่าง ๆ

แบบฝึกหัด เรื่องการเปลี่ยนตัวสะกด

คำต่าง ๆ ในภาษาไทยเมื่อเปลี่ยนตัวสะกดแล้วจะ เป็นคำใหม่และมีความหมายแตกต่างไป
จากคำเดิม

ตัวอย่าง

คำเดิม	คำใหม่		
เสียบ	เสียด	เสียบ	เสียว
รอบ	รอง	รอก	รอย
กลอง	กลอย	กลอน	กลิ้ง
ขาด	ขาด	ขาดร	ขาดรค์

คำสั่ง

วาดไม้เขียนภาพรูปประกอบคำที่มีเสียงวรรณยุกต์, เช่นเดียวกับคำที่กำหนดให้
ในกรอบและบอกด้วยว่าเป็นเสียงวรรณยุกต์ใด

ตัวอย่าง ปลา นก ลิง ช้าง เสือ (ควาง) หอย มีเสียงวรรณยุกต์สามัญ

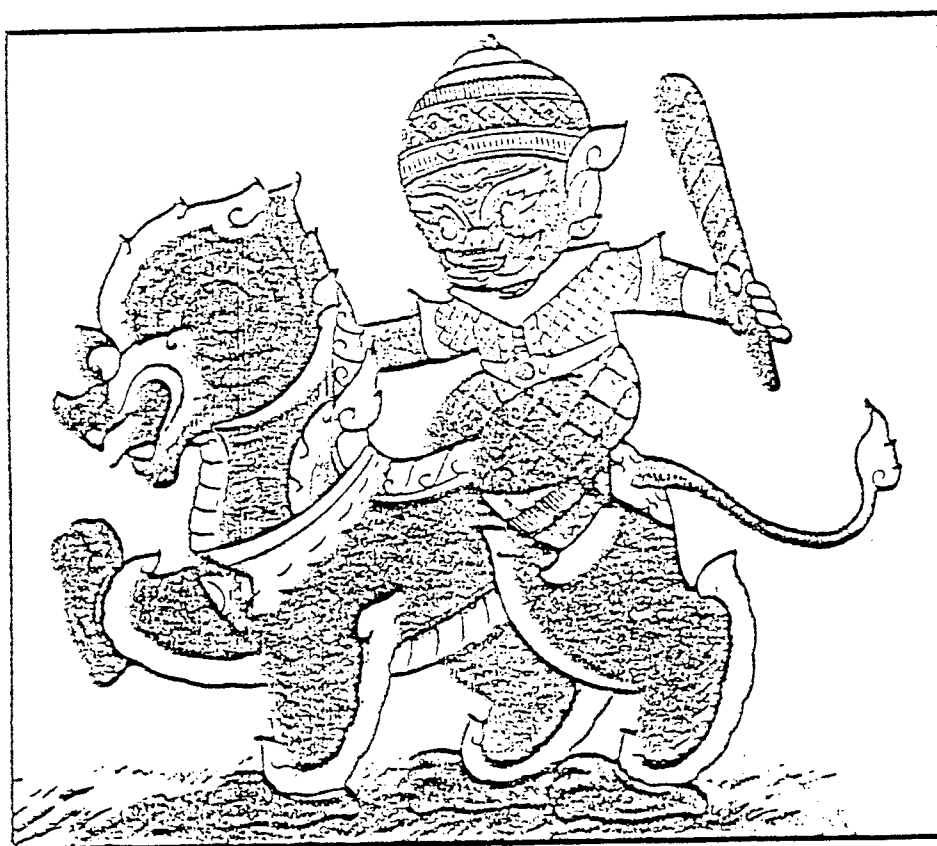
1. ไร่ มีด ห้อย ช้อน มีเสียงวรรณยุกต์.....

2. สมุด เต่า ก้อน หมี มีเสียงวรรณยุกต์.....

3. สวย หอม ขม จืด มีเสียงวรรณยุกต์.....

4. พ่อ แม่ ปู่ พี่ มีเสียงวรรณยุกต์.....

5. เข้า ดึก สาย ป้าย มีเสียงวรรณยุกต์.....

เราอาจสร้างคำใหม่ได้โดยนำตัวสะกดในคำแรก มาเป็นพยัญชนะต้นของคำต่อไป

ตัวอย่าง

วาดรูป

ปลูกบ้าน

น้ำหอม

มองเห็น

คำสั่ง

ให้นักเรียนสร้างคำใหม่จากคำที่กำหนดให้ โดยนำตัวสะกดในคำแรก มาเป็นพยัญชนะต้นของคำต่อไป

โหม่นส์

เต้าฮวย

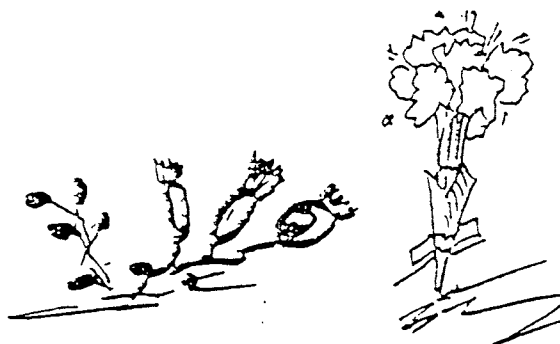
ฉัฉวน

คำสั้ง ให้นักเรียนเปลี่ยนตัวสะกดจากคำที่กำหนดให้และจะต้องเป็นคำที่มีความหมาย

คำเดิม	คำใหม่
การ	.....
	.....
	.....
จันทร์	.....
	.....
	.....
สัตว์	.....
	.....
	.....
ถลอก	.....
	.....
	.....
ขนม	.....
	.....
	.....
สนิม	.....
	.....
	.....

แผนการสอนที่ 2
เรื่อง การประสมคำ
เวลา 3 คาบ (60 นาที)

สาระสำคัญ

การประสมคำ เป็นการนำคำตั้งแต่สองคำมารวมกันเพื่อให้เป็นคำใหม่ที่มีความหมายแตกต่างกันออกไป

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องการประสมคำแล้วสามารถ

1. อธิบายหลักการประสมคำได้
2. ประสมคำจากคำที่กำหนดให้ได้
3. เติมคำในประโยคให้สมบูรณ์ได้ถูกต้อง
4. แต่งประโยคปากเปล่าจากคำที่กำหนดให้ 2 คำได้

เนื้อหา

การประสมคำ คือ การนำคำตั้งแต่สองคำขึ้นไปมารวมกันเพื่อให้เกิดเป็นคำใหม่ที่มีความหมาย เช่น กระ รวมกับคำว่า จก เป็น กระจก หมายถึง สิ่งที่ใช้ส่องดูตัวเอง

คำที่ให้นักเรียนประสมคือ ห้า เจ้า รูป สี ลูก ดำ ปลา ยา พายุ พัด น้ำ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

แข่งขันกันเขียนพยางค์หลังของคำที่กำหนดให้ระหว่างนักเรียนชาย-หญิง โดยครูบอกความหมายของคำนั้น ดังนี้

ชาย	หญิง	ความหมาย
กระ.....	กระ.....	ใช้ส่องหน้า
กาง.....	กาง.....	ใช้กันแดดกันฝน
ฝน.....	ฝน.....	ลงมาจากฟ้า
อด.....	อด.....	เป็นลักษณะความไม่ท้อแท้

ขั้นสอน

1. ครูนำคำว่า เต่า น้ำ ตุ่ม มาเขียนบนกระดาน ให้นักเรียนช่วยกันหาคำมาเติมข้างหน้าหรือต่อท้ายคำให้เป็นคำใหม่ที่มีความหมาย เช่น

	.....เต่า	.....น้ำ	.....ตุ่ม
เป็น	ลูกเต่า	ลูกน้ำ	ลูกตุ่ม
	น้ำ.....	ยา.....	กล้าย.....
เป็น	น้ำหอม	ยาหอม	กล้ายหอม

ให้นักเรียนช่วยกันคิดหาคำที่มาเติมดังตัวอย่างให้ได้มากที่สุด

2. ครูอธิบายหลักการประสมคำ

3. ครูติดบัตรคำ 4 คำ (กระ กาง ผ่น อด) บนกระดานในแนวตั้งให้นักเรียนช่วยกันคิดคำที่มาเติมข้างหน้าหรือข้างหลังคำที่กำหนดให้ โดยคำที่นำมาเติมจะต้องมีความหมายแตกต่างกัน เช่น

กระ	กระจก	กระจาด	กระจุก	กระโจน
กาง	กางร่ม	กางปีก	กางแขน	กางใบ
ผ่น	ผ่นตก	ผ่นแล้ง	ฤดูผ่น	ผีกผ่น
อด	อดทน	อดออม	อดอาหาร	อดอยาก

4. ครูติดบัตรคำว่า กระจก กางร่ม ผ่นตก อดทน ไว้ที่กระดานและอ่านข้อความที่เป็นประโยคไม่สมบูรณ์ให้นักเรียนฟัง ให้นักเรียนออกมาชี้บัตรคำที่เป็นคำตอบของแต่ละประโยค

บัตรคำ	กระจก	กางร่ม	ผ่นตก	ดนตรี

ประโยค ฉันส่อง.....เวลาทาแป้ง
ฉัน.....เมื่อผ่นตก
.....มาก ๆ ทำให้น้ำท่วม
ระนาด เป็นเครื่อง.....
ทหารมีความ.....

5. ครูเขียนคำสองคำที่มีสระเหมือนกัน แต่พยัญชนะต้นแตกต่างกันทีละคู่ให้นักเรียนแต่งประโยคปากเปล่า โดยให้คำสองคำนั้นอยู่ในประโยคเดียวกัน

- ติ - ตี (นักตบ.....กำลัง.....กลอง)
 รัม - ล่ม (นักบินกระโดด.....เพื่อช่วยเหลือเรือ.....)
 กะ - กระ (แม่ทอดปลาใน.....ทะเล แต่น้องปลุกผักใน.....บะ)
 กาง - กลาง (ตอน.....วันแดดจัด ฉันต้อง.....รัม)
 ตก - ตลก (ฉันเห็นตัว.....กำลัง.....บันได)

ขั้นสรุปและประเมินผล

1. สันทนาซักถามเกี่ยวกับการประสมคำ
2. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเรื่องการประสมคำ

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บัตรคำ กระจก กางรัม ฟนตก อดทน ดนตรี
2. แบบฝึกเรื่องการประสมคำ

การวัดผลประเมินผล

1. ซักถามความเข้าใจเกี่ยวกับการประสมคำ
2. ความสามารถในการเลือกบัตรคำมาเติมในประโยคให้สมบูรณ์
3. ความสามารถในการใช้คำสองคำที่กำหนดให้แต่งประโยคเดียวกันได้ถูกต้อง
4. ตรวจสอบความถูกต้องในการทำแบบฝึกเรื่องการประสมคำ

แบบฝึกเรื่องการประสมคำ

เรานำคำมาประสมคำกัน เพื่อให้ได้คำที่มีความหมายใหม่ต่างออกไปจากเดิม

ตัวอย่าง   ตา   —   น้ำตา   นัตย์ตา   คุณตา   ตาแดง
                  ลูก   —   ลูกน้ำ   ลูกบิน   ลูกปลา   ลูกเสือ
                  แข็ง   —   แข็งแรง   น้ำแข็ง   ใจแข็ง   แข็งแกร่ง

คำสั่ง   ให้นักเรียนหาคำที่มาจากเดิมข้างหน้า หรือ ข้างหลังคำที่กำหนดให้ และคำที่นำมาเติม
                  จะต้องเป็นคำที่มีความหมาย

เจ้า	_____	_____	_____	_____
	_____	_____	_____	_____
หัว	_____	_____	_____	_____
	_____	_____	_____	_____
แม่	_____	_____	_____	_____
	_____	_____	_____	_____
ฟ้า	_____	_____	_____	_____
	_____	_____	_____	_____
ดำ	_____	_____	_____	_____
	_____	_____	_____	_____

แผนการสอนที่ 3
เรื่อง คำคล้องจอง
เวลา 3 คาบ (60 นาที)

สาระสำคัญ

การใช้คำคล้องจอง เป็นลักษณะหนึ่งของการเขียนบทร้อยกรอง ซึ่งทำให้เกิดความไพเราะและมีความหมาย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนได้เรียนเรื่องการเขียนคำคล้องจองแล้วสามารถ

1. บอกลักษณะ ของคำคล้องจองได้ถูกต้อง
2. เขียนคำคล้องจองของคำที่กำหนดให้อย่างต่อเนื่องอย่างน้อย 4 คำ
3. เติมคำในประโยคให้สมบูรณ์ได้ถูกต้อง
4. เขียนคำคล้องจองในบทประพันธ์ได้
5. แต่งบทประพันธ์โดยใช้คำคล้องจองได้

เนื้อหา

คำคล้องจองเป็นคำที่ใช้ตัวสระตัวเดียวกันหรือมีตัวสะกดมาตราเดียวกัน เช่น
เกสร-อ่อน ตาม-ถาม ตา-มา บ้าน-กาล

ตัวอย่าง ขยายกับตามบ้านกาลเป็นคำ

คำคล้องจองมีลักษณะการเขียนดังนี้

๐๐ ๐๐ ๐๐ ๐๐ ๐๐ ๐๐ .

ตัวอย่าง ไปไหน ในป่า หากิน ถิ่นใด ใจดี มีเงิน

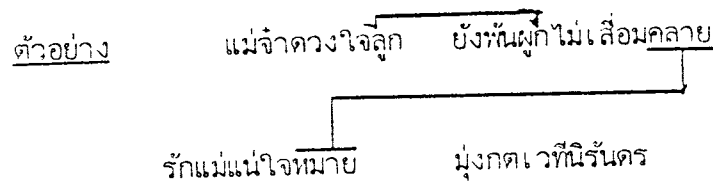
คำคล้องจองในบทประพันธ์แบ่งเป็นดังนี้

1. คำคล้องจองภายในวรรค หมายถึง คำที่สัมผัสสระเดียวกันมีตัวสะกดมาตราเดียวกันภายในวรรค เช่น อ่อน - ฟ่อน วา-จา ลูก-ถูก

ตัวอย่าง โยนอ่อนฟ่อนวาจา กล่อนเกลลูกถูกคลองธรรม

2. คำคล้องจองระหว่างวรรค หมายถึง คำที่สัมผัสสระเดียวกัน มีตัวสะกดมาตราเดียวกันภายในวรรค เช่น ลูก-ผูก คลาย-หาย

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

เล่นเกมปริศนาคำทาย โดยครูทายให้นักเรียนช่วยกันตอบ

1. อะไรเอ๋ย ไม่เคยมีลูกผูกพัน แต่คนเรียกกันว่าแม่ ? (แม่น้า)
2. อะไรเอ๋ย ไม่มีขา ไม่มีแข็ง ไปไหนทุกแห่งใช้ปากเดิน? (หอย)
3. อะไรเอ๋ย นั่งย่อ ต่อด้วยกระเด้า เข้าไม่เข้าเอามือคลำดู? (คนลับมีด)
4. อะไรเอ๋ย ตัวดำแปดตีน ชอบบินป่าย สร้างตาข่ายดักแมลง? (แมงมุม)
5. อะไรเอ๋ย ชื่ออยู่วัด ตัวถูกจัดไปวางตลาด? (ผักชี)

ขั้นสอน

1. ครูเขียนคำบนกระดาน 5 คำ โดยเว้นช่องว่างของพยางค์หลัง ให้นักเรียนเติม

พยางค์หลังตามสระที่กำหนดให้

ช่วย.....(เ...) → ช่วยเหลือ

ข้าว.....(เ...) → ข้าวโพด

ดาว.....(เ...) → ดาวโลก

ลูก.....(เ...) → ลูกโป่ง

แดง.....(เ...) → แดงโม

ให้นักเรียนทั้งชั้นสะกดคำที่เติมได้ถูกต้องพร้อมกัน

2. ครูติดบัตรคำ 5 คำ บนกระดานตามแนวดัง ให้นักเรียนอ่านคำคล้องจองพร้อมกัน

ช่วยกัน	เมื่อเช้า	แก้อ้อ	ปีใหม่	ใจดี

3. ครูนำคำว่า ข้าวโพด ดาวโลก ลูกโป่ง แดงโม เขียนบนกระดานดังนี้

ข้าวโพด	โจ๊กกิน	ดินสอ	ท่อน้ำ	กำไล

ดาวโลก	โชคดี	สีแดง	แกงเผ็ด	เจ็ดสิบ

ลูกโป่ง	โถ่งน้ำ	จำนวน	สวนครัว	หัวใจ

แดงโม	โถข้าว	ชาวนา	ปลาทุ	ตู้เย็น

ให้นักเรียนช่วยกันคิดหาคำที่คล้องจองมาเติมดังตัวอย่าง

4. ครูอธิบายลักษณะคำคล้องจองและยกตัวอย่างคำคล้องจอง จากนั้นให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่องคำคล้องจองและทำแบบฝึกการเขียนคำคล้องจอง
ขั้นสรุปและประเมินผล

1. นักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะสำคัญของคำคล้องจอง
2. ตรวจผลงานจากการเติมคำ การเขียนคำคล้องจอง การแต่งบทประพันธ์ได้ถูกต้อง
3. ความสามารถในการทำแบบฝึกเรื่องคำคล้องจองได้ถูกต้อง

สื่อการเรียนการสอน

1. เกมปริศนาคำทาย
2. บัตรคำ ช่วยเหลือ ข้าวโพด ดาวโลก ลูกโป่ง แดงโม
3. แบบฝึกการเขียนเรื่องคำคล้องจอง

ใบความรู้ที่ 1

เรื่อง คำคล้องจอง

คำคล้องจอง คือคำที่รับสัมผัสกันถูกต้อง สัมผัสกันด้วยรูปสระ และตัวสะกด เช่น

ก่อร่างสร้างตัว

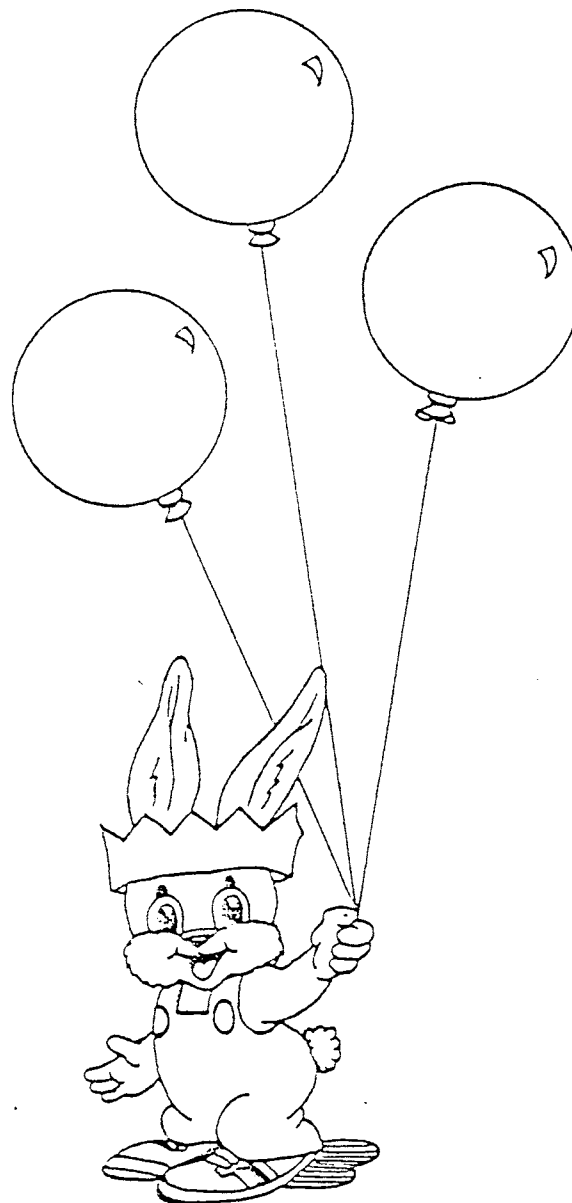
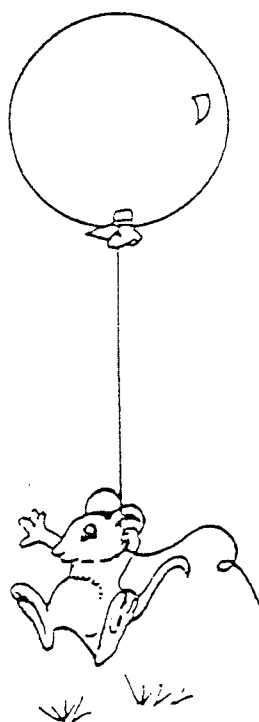
คุณงามความดี

เคารเนบนอบ

ตัวสั้นนงก

ประติษฐคิติกัน

ยากเป็นเชิญใจ

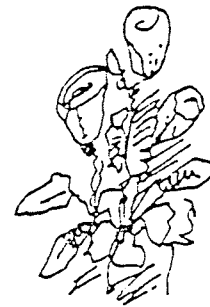

(เครือรัตน์, 2537)

ใบความรู้ที่ 2

คำคล้องจองที่เป็นสำนวนไทย เช่น

ล้มลุกคลุกคลาน	ขับไล่ไล่ส่ง
สิ้นไร้ไม้ตอก	อ่อนน้อมถ่อมตน
เจ็บไข้ได้ป่วย	สงบเสงี่ยมเจียมตัว
กระโดดโลดเต้น	กล้าหาญชาญชัย
เก็บหอมรอมริบ	โอนอ่อนผ่อนตาม
เข้มนวดควดขัน	อบรมบ่มนิสัย
ข้าวยากหมากแพง	สุกเอาเผากิน
คอขาดบาดตาย	หักล้างฉางพง
ฉกชิงวิ่งราว	บ้านแตกสาแหรกขาด
มักใหญ่ใฝ่สูง	เคราะห์ห้ามขามร้าย
จับได้ไล่ทัน	ดอกไม้ใกล้ทาง
จึงก็ราชาก็แรง	คลุกคลีตีโมง

(เครือรัตน์, 2537)

ใบความรู้ที่ 3
คำคล้องจองที่เป็นเบทร้อยกรอง เช่น

เพื่อนกินมีมาก

ถ้าหากจะหา

เพื่อนตายนั้นหนา

หายากเต็มที่

อย่าปล่อยเวลา

มีค่าเสียไป

ใช้ทำสิ่งใจ

ให้เกิดประโยชน์

ประเพณีไทย

หากไม่รักษา

วันหนึ่งอาจหา

สูญเสียชาติได้

หน้าแสงอยู่ถ้ำ

หน้าน้ำอยู่ดอน

เกล้าผมเป็นมอญ

คือตัวอะไร

ยิงนกตกปลา

เพื่อหาความสนุก

คนอื่นรับทุกข์

บาปกรรมนะหนู

สีหนึ่งซึ่งฉันรัก

ที่เน้นหน้าความเข้มแข็ง

สีนั้นแสงแรง

สีเลือดแดงแห่งชาติไทย

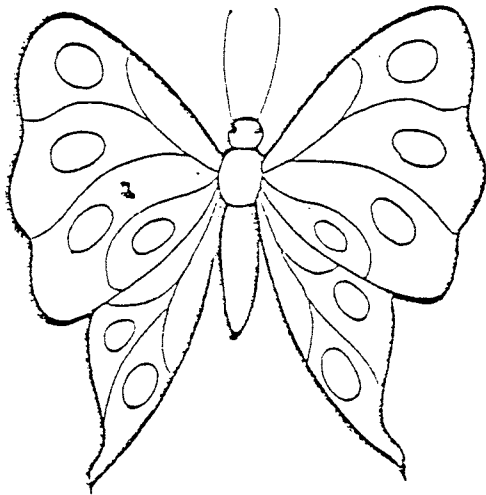
(เกร็ดร้อน, 2537)

คำสั่ง

เติมพยัญชนะในช่องว่าง โดยให้มีความหมายและคำคล้องจองและมีความหมาย

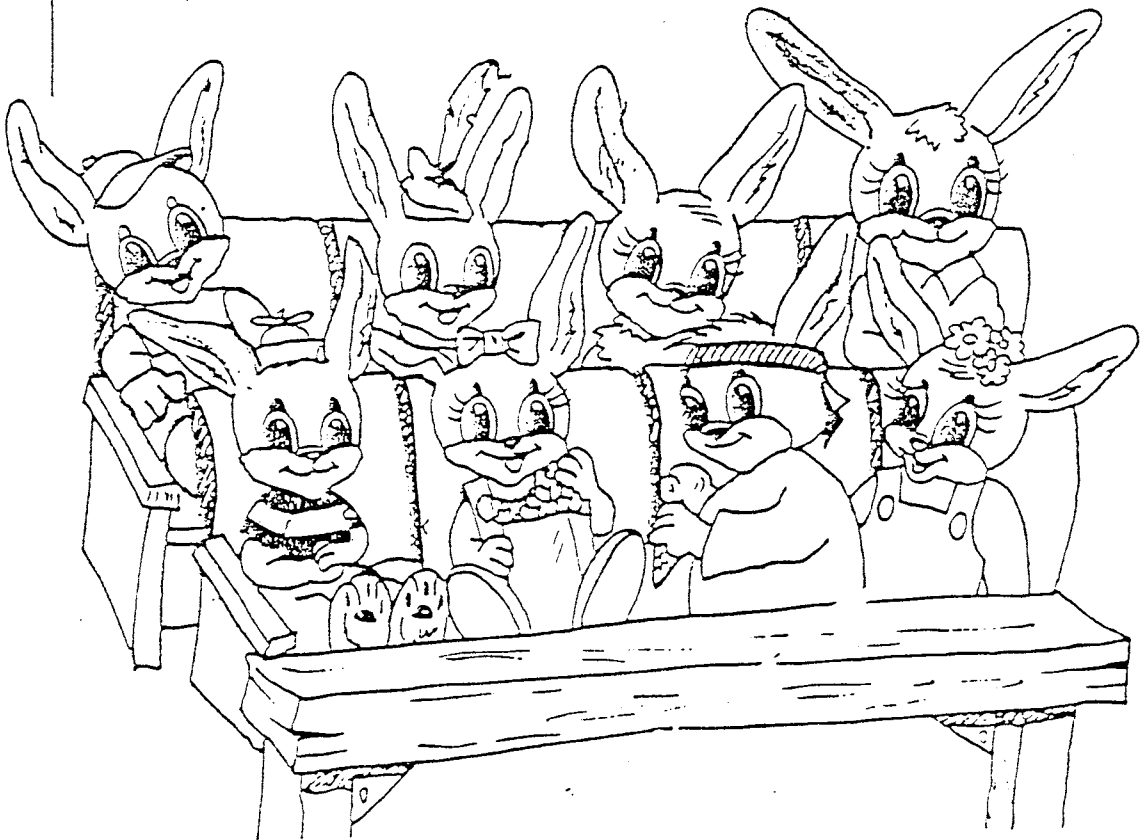
มือของฉัน

(ระพี ปะนิษฐ์ นาคกรทรรพ)

มือของ__นี่	ช่าง__จริงจัง
ทำได้ห__ยสิ่ง	ไม่เชื่อกอบดู
ทนมมือไ__วี่	ผู้__จู้และครู
มือ__วาคันชู	ทุกคนหักเมอง
ปรบ__ือเสียงดัง	คนทั้งชอบไ__
มือโหมกว่าไม่	มือช่วย__ือของ
พบเพื่อนจับมือ	นั่นคือปรอง__อง
ยามขึ้นเพลงร้อง	มือกรายร้าย__่า

(ฉวีวรรณ, 2528)

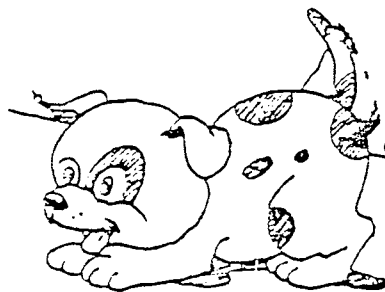
คำคล้องจอง

ตัวอย่าง

กรีก.....กรีก..... เสียงอะไร
ฉนั้นแสงสลับ   ใครจะรู้
กรีก.....กรีก..... ฉนั้นมองดู
อ้อฉนั้นรู้   ไขกุญแจ

คำสั่ง นักเรียนเติมคำคล้องจองลงในช่องว่าง

1.   ปือก...แป็ก....   เสียงอะไร
.....
.....
         ปือก...แป็ก....   เสียงอะไร
.....
.....

2.   กรี๊อบ....แกรี๊บ....   เสียงอะไร
.....
.....
.....

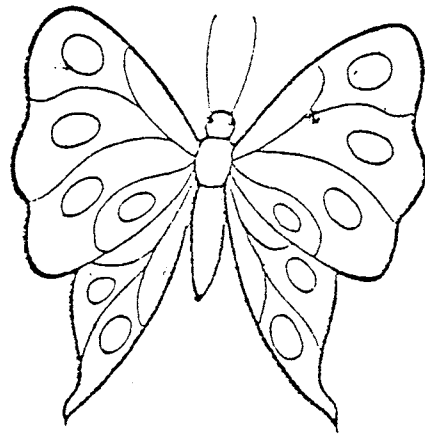

คำสั่ง นักเรียนเติมคำคล้องจอง ลงในช่องว่าง

ดอกไม้สวย เพราะมี สี....ใส

ผีเสื้อตอม เพราะกลิ่น .....ละไม

แสนชื่นใจ .....ดอกไม้ ไร่ดีเอย

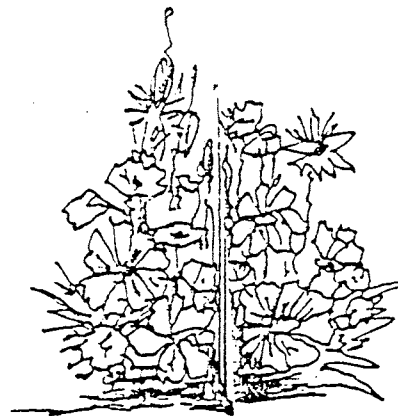

เปิดร้อง .....

แม่ไก่ร้อง .....

ฉันทสน สนุก .....

เก็บ.....ไร่ขาบ

ดักต้อก.....

.....

.....

คำสั่ง นักเรียนเติมคำคล้องจองลงในช่องว่าง

โรงเรียนของฉัน

.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

คำสั่ง นักเรียนเขียนคำคล้องจองลงในช่องว่าง พร้อมทั้งขีดตัวและวาดรูปประกอบ

.....	
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

แผนการสอนที่ 4

เรื่อง คำที่มีความหมายไปในทางเดียวกัน

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

สาระสำคัญ

คำแต่ละคำมีลักษณะเฉพาะ แต่บางคำซึ่งมีความหมายคล้ายกันเราอาจจะใช้แทนกันได้ แต่ควรพิจารณาใช้ให้เหมาะสมกับเหตุการณ์และจุดมุ่งหมาย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องคำที่มีความหมายไปในทิศทางเดียวกันแล้วสามารถ

1. เขียนคำที่มีความหมายใกล้เคียงกับคำที่กำหนดให้ได้
2. จัดหมวดหมู่ของคำที่มีความหมายคล้ายกันใกล้เคียงกัน หรือไปในทิศทางเดียวกันได้
3. วาดภาพประกอบความหมายของศัพท์ได้

เนื้อหา

คำที่มีความหมายคล้ายกัน ได้แก่ กริ้ว อาสัณห์ พนา สนม ไพรสณฑ์ บุรี ไพร มรณ เทวี วายปราณ พิโรธ ไพรวัน ป่า นิเวศน์ วนาสิน ธาณี มเหสี ปลดปลง มรณะ พงพี โจรธากิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูนำบัตรคำที่เกี่ยวข้องกับกริยาอาการของคนและคำวิเศษณ์ให้นักเรียนสังเกตและอ่านออกเสียง ได้แก่ เกื้อ กลม คำ
2. ครูและนักเรียนช่วยกันคิดหาคำที่มีความหมายไปในทางเดียวกัน หรือมีลักษณะบางอย่างร่วมกันกับคำในบัตรคำ เช่น

คำ	คำที่มีความหมายไปในทางเดียวกัน
คำ	ดินสอ ตะโก ดินปืน ถ่าน
เกื้อ	เงิน กระดาก อาย
กลม	ลูกบอล ฝ่าหม้อ ส้ม ยางรถยนต์

ขั้นสอน

1. ครูนำแผนภูมิคำศัพท์ติดไว้ที่หน้าชั้นเรียน และให้นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อมกัน

แผนภูมิคำศัพท์					
กริ้ว	อาสัณ	พนา	สนม	ไพโรสณฑ์	บุรี
ไพโร	มรณ	เทวี	พิโรธ	ไพรวิน	วายุปราณ
ป่า	นิเวศน์	ธานี	วนาสิน	มเหสี	ปลดปลง
มรณะ	พงทิ	โกธธา			

2. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน แจกดินสอ สี ให้ทุกกลุ่ม
3. ให้แต่ละกลุ่มศึกษาในความรู้เรื่องคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน
4. ให้แต่ละกลุ่มหาความหมายของคำศัพท์และจัดหมวดหมู่ของคำศัพท์โดยการค้นคว้า

จากพจนานุกรมที่ครูเตรียมให้

5. เมื่อนักเรียนจัดหมวดหมู่ของคำศัพท์ได้แล้วให้วาดภาพประกอบและระบายสีให้สวยงาม
6. ตัวแทนแต่ละกลุ่มเสนอผลงานหน้าชั้น
7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความหมายของคำศัพท์และการนำไปใช้

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเรื่องคำที่มีความหมายคล้ายกัน และนำผลงานของนักเรียนติด

ไว้ที่ป้ายนิเทศ

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ เกื่อ กลม คำ
2. แผนภูมิคำศัพท์
3. ดินสอ สีเมจิกหรือสีเทียน
4. แบบฝึกหัดเรื่องคำที่มีความหมายคล้ายกัน

การประเมินผล

1. ความสามารถในการเขียนคำที่มีความหมายคล้ายกันกับคำที่กำหนดให้ได้ถูกต้องและได้มากที่สุด
2. ความถูกต้องในการจัดหมวดหมู่ของคำศัพท์
3. ความแปลกใหม่ในการวาดภาพระบายสีหรือความสวยงาม

ใบความรู้เรื่องคำที่มีความหมายเหมือนกัน
คำที่มีความหมายเหมือนกัน

คำที่มีความหมายเหมือนกัน เช่น

กิน	- รับประทาน หม่ำ ฉั่น เขม็อบ เสวย
การณ์	- เรื่อง เหตุ คดี
เก่า	- คร่ำครี คร่ำคร่า โบราณ
ขอกทาน	- ขาจก วณิพก
ควาย	- กาสกร กระบือ มหิงสา
งาม	- สวย โสภา ลออ แฉล้ม เฉลา ไฉไล วิไล
แจก	- เช่น ดูก ราวกับ เหมือน เพียง
ดอกไม้	- บุษบา บุปผา มาลี พกา มาลัย โกสุม
เด็ก	- कुमार กุมารี ผู้เยาว์ ดรุม ดรณี
ดาบ	- สันชีพ ถึงแก่กรรม อาลัย มรณะ วายปราณ ลีชีพตักษัย
ทอง	- กาญจน์ มาศ สุวรรณ สุพรรณ กนก อุไร
ท้องฟ้า	- นภา โภยม อัมพร ทิမ်พร เวหา คัคณานต์
นก	- บัณฑา บัณเฑาะว์ บัณเฑาะว์ วิหค สกุนดา
น้ำ	- กระแสสินธุ์ ชล ชลธาร คงคา ธารา วารี วาริน อุทก สายธาร
ป่า	- พนา วนา ไพร อรัญ พงพี พนัส ไพรสณฑ์ พนาสัย
แผ่นดิน	- ไผท พสุธา หล้า พินพ ธรณี ปถพี ปฐพี
พูด	- กล่าว สนทนา เพียวจี จ्ञำนรรจา พาที เอ่ยคำ อภิเพรย
อาทิตย์	- ตะวัน รวี รวี ทินกร สุริยา สุริยง ไถง ทิพากร
หัว	- เคียรเกล้า ศีรษะ
ศัตรู	- ข้าศึก ศัตรู ธิป อริ ปัจจามิตร ไพร บัณเฑาะว์

(เครือรัตน์, 2537)

แบบฝึกเรื่องคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน
หรือมีความหมายไปในแนวเดียวกัน

คำที่มีความหมายเหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน
ในบางครั้งเราอาจใช้แทนกันได้ แต่ต้องคำนึงถึง
ความเหมาะสมด้วย

ตัวอย่าง

กราบ

คำที่มีความหมายใกล้เคียงหรือมีความหมายไปในทางเดียวกัน

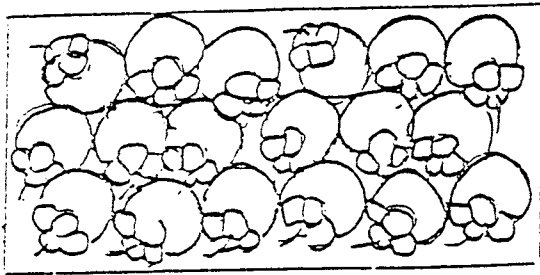
ไหว้ คำนับ สวัสดี วันทา อัญชลี
อภิวาท ทนม ฯลฯ

เราอาจใช้คำที่มีความหมายคล้ายคลึงกันหรือมีความหมายไปในแนวเดียวกันแทนกันได้

ตัวอย่าง   มาก   เราอาจใช้คำอื่นแทนดังนี้

เยอะ   แยะ   มหาศาล   เป็นต้น

คำสั่ง   นักเรียน เขียนคำที่มีความหมายคล้ายคลึงกับคำที่กำหนดให้

สาว

.....

.....

.....

.....

สกปรก

.....

.....

.....

.....

แก่

.....

.....

.....

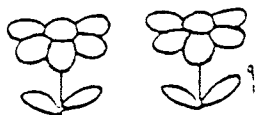
.....

คำสั่ง

ให้นักเรียนเขียนคำที่มีความหมายใกล้ เคียงกันหรือมีความหมายไปในแนวเดียวกับคำ
ที่กำหนดให้

ผู้หญิง

.....

.....

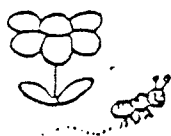
.....

.....

.....

.....

ดอกไม้

.....

.....

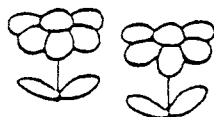
.....

.....

.....

.....

เหมือน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เวลา 3 คาบ

●

•

•

•

- ## เนื้อหา

การเขียนประโยคเพื่อการสื่อสาร

ประโยค คือข้อความที่พูดหรือเขียนแล้วทำให้สื่อความหมายได้ชัดเจนและตรงกัน เช่น

ประโยคบอกเล่า : เราชักโรงเรียน

ประโยคคำถาม : ทำไมเธอจึงมาสาย?

ประโยคปฏิเสธ : ฉันไม่มีเงินจะให้เธอ

รูปแบบของประโยคโดยทั่วไปจะประกอบด้วย ประธาน กริยา กรรม และส่วนขยาย เช่น

ฉันทินขาว   ประธาน คือ ฉันท

กริยา คือ กิน

กรรม คือ ข้าว

ประโยคที่มีส่วนขยาย เช่น

แมวสีดำไล่จับหนูตัวเล็ก จากประโยคนี้มีส่วนประกอบคือ

แมว เป็นประธาน

ลีดคำ เป็นบทขยายประธาน

๒.ไล่จับ เป็นกริยา

ทน เป็นกรรม

ตัวเล็ก เป็นขยายกรรม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูนำภาพ 2 ภาพคือ ภาพเด็กร้องไห้กับภาพเด็กหัวเราะให้นักเรียนดู และให้นักเรียนพูดว่าแต่ละภาพเด็กทำอะไร

2. ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างคำพูดที่นักเรียนใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น

ผมช่วยแม่ทำงานบ้าน

หนูเลี้ยงน้องทุกวัน

คุณครูให้นักเรียนทำการบ้าน

พ่อไปทำงาน หรือ แม่ทำงานอยู่บ้าน

ขั้นสอน

1. ครูอธิบายวิธีการเขียนประโยค ความจำเป็น ประโยชน์ ให้นักเรียนเข้าใจ และนักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็น

2. ให้นักเรียนยกตัวอย่างประโยคที่ตนเองเขียนได้และครูเขียนลงบนกระดาน

3. ให้นักเรียนทำแบบฝึกการเขียนประโยคและเรื่องราวเพื่อการสื่อสาร

ขั้นสรุป

แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนประโยคมาให้มากที่สุด กลุ่มไหนเขียนได้มากที่สุดและถูกต้องจะเป็นฝ่ายชนะ

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. ภาพเด็กร้องไห้และภาพเด็กหัวเราะ
2. แบบฝึกการเขียนประโยคเพื่อการสื่อสาร

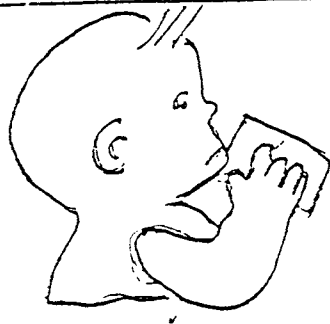
การประเมินผล

1. ความถูกต้องในการเขียนประโยคเพื่อการสื่อสาร
2. ความสามารถในการแต่งเรื่องราวได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การใช้ภาษาและอ่าน

เข้าใจง่าย

3. การเขียนประโยคจากภาพที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง

เราจะพูดหรือเขียนให้คนอื่นเข้าใจ เราต้องพูดหรือเขียนประโยคให้ชัดเจน

น้องดื่มน้ำ

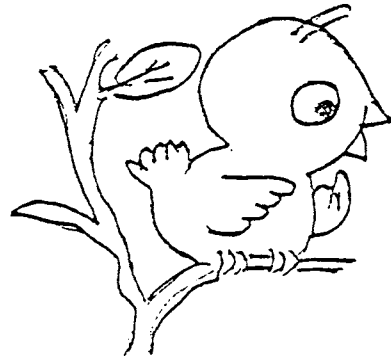
ตัวอย่าง

เด็กผู้หญิงวิ่งเล่น

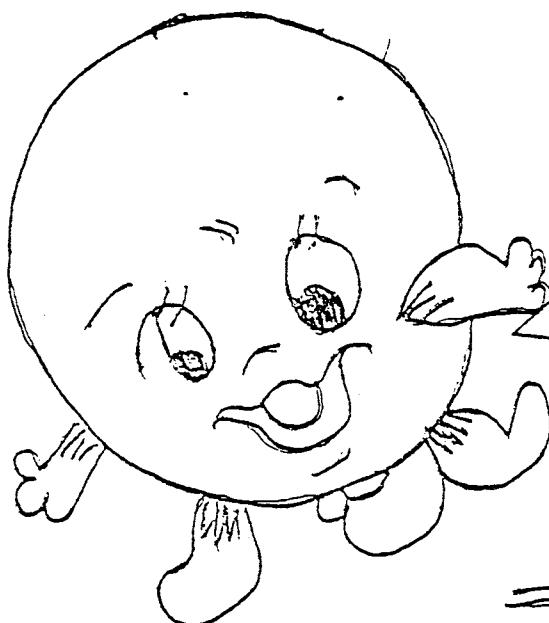
คำสั่ง

นักเรียนเขียนประโยคจากภาพต่อไปนี้ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าใครทำอะไร ที่ไหน

คำสั่ง

อ้วน และ ผอม กำลังคุยกันกับนิคหน้อย เขาคุยอะไรกันนะ
เด็กๆ เขียนคำตอบของเขาสิจ๊ะ

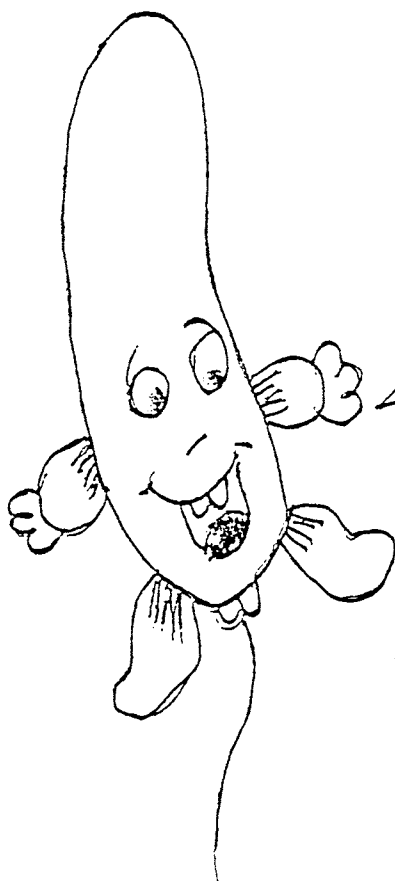
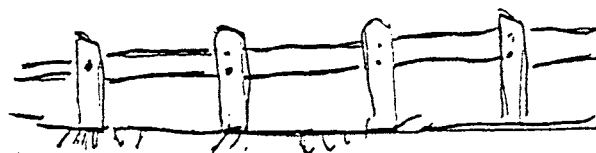

.....

.....

.....

.....

.....

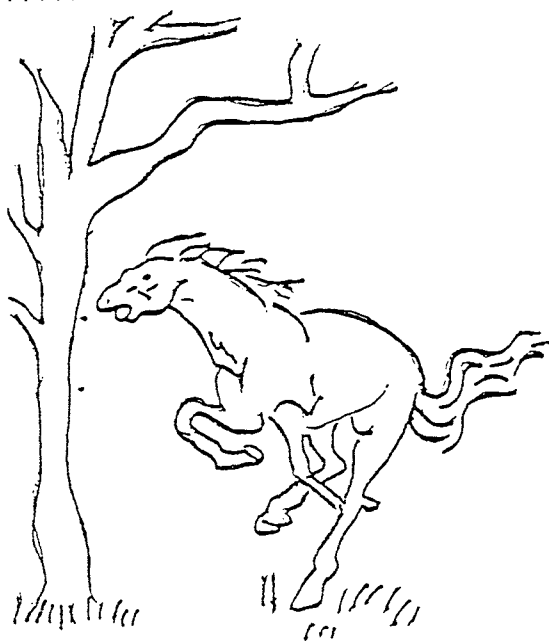
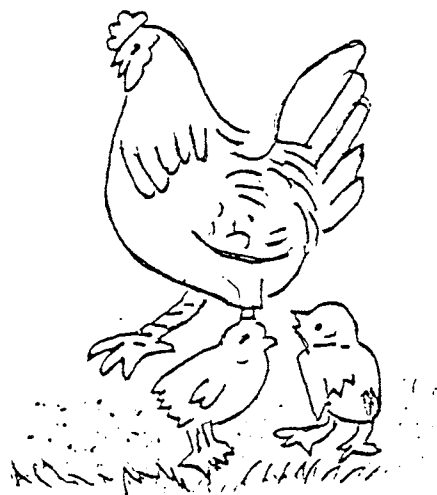
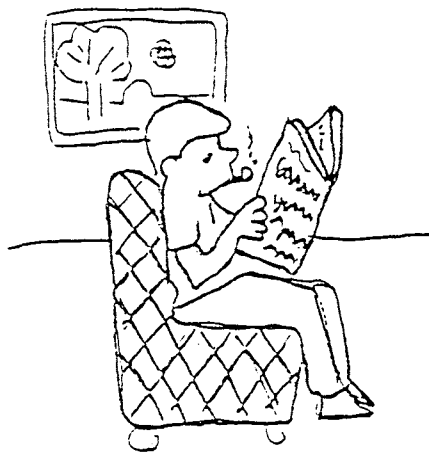
.....

.....

.....

.....

.....

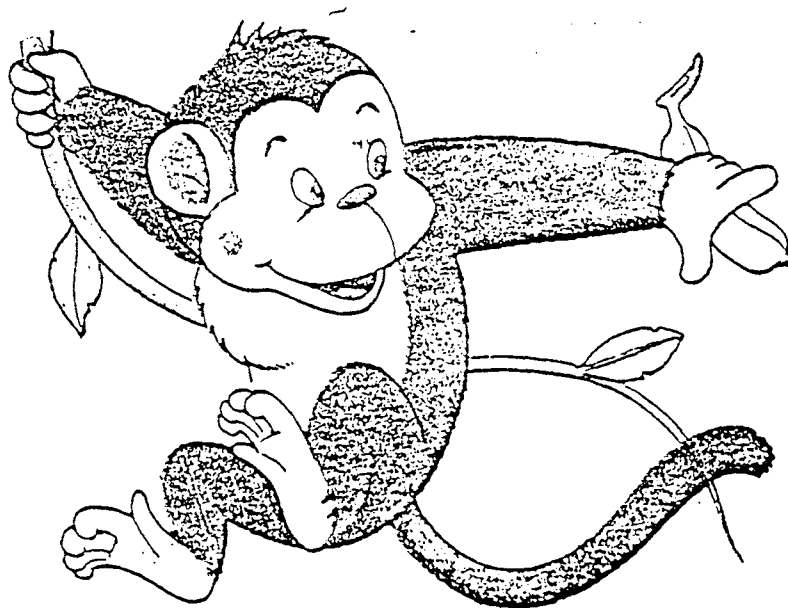
คำสั่ง นักเรียนเขียนประโยคลงในช่องว่าง เมื่ออ่านแล้วสามารถเข้าใจได้

แผนการสอนที่ 6

เรื่อง การเขียนแสดงความต้องการ

เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

บุคคลแต่ละคนมีความต้องการที่แตกต่างกันออกไปตามสภาพพื้นฐานทางครอบครัว
ลักษณะนิสัยใจคอ การแสดงความต้องการสามารถกระทำได้ทั้งทางการพูดและการเขียน
ในการเขียนจะต้องเขียนแล้วสามารถสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้
จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องการเขียนแสดงความต้องการแล้วสามารถเขียนประโยคเพื่อ
แสดงความต้องการได้

เนื้อหา การเขียนเพื่อแสดงความต้องการ

บุคคลแต่ละคนย่อมมีความต้องการที่แตกต่างกันออกไป ในการที่จะสื่อสารให้ผู้อื่นได้ทราบ
ความต้องการและความคิดเห็นของตนเองนั้น การเขียนเป็นวิธีหนึ่งที่เป็นการพัฒนาทักษะทางภาษา
เพื่อให้ใช้ภาษาที่ถูกต้องและสื่อสารกันได้ตรงกัน การเขียนเพื่อแสดงความต้องการของตนเองนั้น
นักเรียนแต่ละคนมีอิสระในการเขียนตามธรรมชาติและความรู้สึกนึกคิด

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูให้นักเรียนพูดต่อ ๆ กัน โดยครูยกตัวอย่างและอธิบายให้นักเรียนเข้าใจวิธีการเพื่อ
ให้นักเรียนเกิดความคิดไปกว้างๆ ตัวอย่างเช่น

"ฉันชอบนอนหลับ" .....คนต่อไปพูดว่า "ฉันชอบเล่นกีฬา" .....คนต่อไปพูดว่า
"ฉันชอบไปเที่ยว" .....คนต่อไปพูดว่า "ฉันชอบฟังนิทาน" ..... "ฉันชอบอ่านการ์ตูน"
"หรือ ฉันไม่ชอบตุ๊กตาเก" ..... "ฉันไม่ชอบเด็กเกเร" ..... "ฉันไม่ชอบนอนตึก" เป็นต้น

ฉันชอบตุ๊กตาหมี เพราะมันน่ารัก

ฉันชอบกระต่าย เพราะมันสวยงาม

ฉันไม่ชอบนอนหลับในห้อง เพราะกลัวเรียนไม่รู้เรื่อง

ฉันไม่ชอบวาดภาพ เพราะฉันวาดไม่สวย

เวลา

ขั้นสอน

1. ครูสมมติให้นักเรียนได้รับเงินรางวัล 100 บาท แล้วสนทนากับนักเรียนในหัวข้อ

ต่อไปนี้

- นักเรียนจะซื้ออะไรบ้าง
- บอกราคาสິงของและอธิบายให้รู้ว่่านักเรียนจะซื้อทำไม

หรือถามเกี่ยวกับตัวนักเรียนเช่น

- นักเรียนชอบเล่นเกมอะไรมากที่สุด ลองบอกวิธีเล่นมาพอเข้าใจและบอกด้วยว่าเกม

ที่นักเรียนสนุกอย่างไร

- ถ้าให้เล่นเกมนักเรียนนึกถึงอะไรบ้าง

2. ให้นักเรียนเขียนตามหัวข้อต่อไปนี้

- ถ้านักเรียนโตขึ้น นักเรียนอยากมีอาชีพอะไร ทำไมจึงอยากมีอาชีพนั้นๆ และอาชีพที่

นักเรียนทำจะช่วยเหลือสังคมได้อย่างไร

- นักเรียนชอบเพื่อนคนใดมากที่สุด ทำไมจึงชอบ ลองบอกนิสัยใจคอของเพื่อนที่นักเรียน

ชอบมากที่สุดมาพอเข้าใจ

3. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดการเขียนแสดงความต้องการ

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงหลักการเขียนเพื่อแสดงความต้องการ

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบฝึกการเขียนเพื่อแสดงความต้องการ
2. ตัวอย่างแถบประโยคเพื่อแสดงความต้องการ
3. ดินสอ สีเทียน และกระดาษวาดภาพ

การประเมินผล

1. ความถูกต้องในการเขียนประโยคเพื่อแสดงความต้องการของตน
2. ความสามารถในการวาดภาพประกอบสิ่งที่ตนเองต้องการ

ကံ့ခို

นักเรียนลองเขียนบอกครูซิว่านักเรียน.....

สิ่งที่ฉันชอบมากที่สุด.....

สิ่งที่ฉันไม่ชอบหรือเกลียดมากที่สุด.....

คำสั่ง

วันนี้ เด็ก ๆ บอกครูชื่อว่า นักเรียนทำอะไรได้บ้าง

เรื่อง.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการสอนที่ 7

เรื่อง การเขียนโฆษณาและเชิญชวน

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

สาระสำคัญ

การเขียนโฆษณาและเชิญชวน เป็นการดึงดูดความสนใจผู้อ่านเพื่อเชิญชวนหรือขอความร่วมมือเพื่อประโยชน์ส่วนรวมและโฆษณาขายสินค้าต่างๆ ในการเขียนไม่คำนึงถึงหลักความจริงมากนัก ส่วนใหญ่ใช้เหตุผลชวนให้ผู้ฟังผู้อ่านเชื่อ และใช้คำสัมผัสคล้องจองเพื่อให้จำง่าย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องการเขียนโฆษณาและเชิญชวนแล้วสามารถ

1. บอกหลักการเขียนโฆษณาและเชิญชวนได้
2. เขียนคำโฆษณาและเชิญชวนได้อย่างน้อยคนละ 2 ข้อความ
3. วาดภาพประกอบคำโฆษณาและเชิญชวนได้อย่างน้อยคนละ 1 ภาพ

เนื้อหา

การโฆษณาและเชิญชวน เป็นที่นิยมในปัจจุบันเป็นอย่างยิ่ง เพราะการโฆษณาเป็นการเชิญชวนให้ผู้ฟังและผู้อ่านเกิดความเชื่อและคล้อยตาม ฉะนั้นในการเขียนคำโฆษณาและเชิญชวนจะช่วยดึงดูดความสนใจของผู้อ่านและผู้ฟัง ทำให้เกิดอารมณ์คล้อยตาม ในการเขียนไม่คำนึงถึงหลักความจริงนัก เช่น

ครีม.....เมื่อใช้แล้วดูอ่อนกว่าวัยมาก

.....อุดมไปด้วยโปรตีน

ดื่มแล้วสบาย สุขภาพอนามัยแข็งแรง

- ใช้เหตุผลชวนให้ผู้ฟังผู้อ่านเชื่อ ไม่คำนึงถึงการใช้ภาษาผิด เช่น

ยิ่งเคี้ยวยิ่งได้ฟรี

มียาอมติดตัว ไม่ต้องกลัวหาแทนไม่ได้

- ใช้สัมผัสคล้องจองเพื่อให้จำง่าย เช่น

ดื่มได้รสทุกเมื่อ

จิบเดียวจับใจ

การเขียนเชิงชวน ได้แก่ "วันนี้นักเรียนช่วยกันทำความสะอาดห้องเรียนหรือยัง"
 "เข้าคิวซื้ออาหาร เวลารับประทานอาหารให้นั่งลง"
 "ผู้ดีคือผู้ประพฤติดี"
 "น้ำจืด น้ำเค็ม ดินเอดส์ถึงตาย"
 "ขับรถตามกฎหมาย ช่วยลดอุบัติเหตุ"
 "อ่านหนังสือวันละนิด ความคิดก้าวไกล"

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างคำโฆษณาสินค้าจากวิทยุโทรทัศน์ หรือจากที่ได้พบ
 เห็นมา แล้วออกเขียนบนกระดาน

2. ชักถามความเข้าใจเกี่ยวกับคำโฆษณาที่นักเรียนยกตัวอย่างมา

ขั้นสอน

1. ให้อุตัวอย่างคำโฆษณาเชิงชวนและชักถามความเข้าใจ เกี่ยวกับคำโฆษณา ดังนี้

"คูโบต้า แข็งแกร่ง แรงเหมือนช้าง"

"ปีกแผ่นเป็นแก่นสาร บริการเป็นกันเอง"

2. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่องการเขียนคำเชิงชวน คำโฆษณา

3. ครูอธิบายหลักการเขียนคำโฆษณา เชิงชวนและยกตัวอย่างให้นักเรียนร่วมกัน

อภิปรายแสดงความคิดเห็น

4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกการเขียนคำโฆษณา คำเชิงชวน และคำขวัญ

ขั้นสรุป

1. ให้นักเรียนเขียนคำโฆษณาและเชิงชวนอย่างน้อยคนละ 2 ข้อความ

2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักในการเขียนโฆษณาและเชิงชวนว่าในการเขียนถ้อย
 คำที่ใช้ต้องเป็นถ้อยคำที่กระชับ รัดกุม มีความหมาย เด่น แปลก และต้องคล้องจองกัน เพื่อจะ
 จำได้ง่าย

สื่อการเรียนการสอน

1. คำโฆษณา "คูโบต้า แข็งแกร่ง แรงเหมือนช้าง"
"ปักแผ่นเป็นแก่นสาร บริการเป็นกันเอง"
2. แบบฝึกการเขียนคำโฆษณาและเชิญชวน

การประเมินผล

1. การซักถามเกี่ยวกับหลักการเขียนโฆษณาและเชิญชวน
2. ความสามารถในการเขียนคำโฆษณาและเชิญชวนคนละ 2 ข้อความ
3. ความสามารถในการอธิบายข้อความที่เขียนโฆษณาและวาดภาพประกอบ

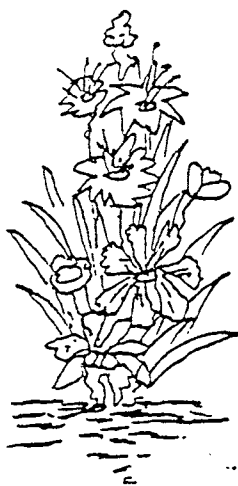
ในความรู้เรื่องการเขียนคำขวัญ

คำขวัญ

คำขวัญ เป็นคำที่กล่าวบ่งบอกคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อจูงใจบุคคลทั้งหลายให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของสิ่งนั้น ๆ เช่น....

- สามัคคีคือพลัง
- ไทยทำไทยใช้ไทยเจริญ
- เด็กไทยคือหัวใจของชาติ
- เด็กขาดแม่เหมือนแพแตก
- สามัคคีวินัยใฝ่คุณธรรม
- ทหารคือรั้วของชาติ
- สามัคคีมีวินัยใฝ่ศึกษาจรรยางาม
- หัตถกรรมนำไทยให้ใหญ่ล้น
- ตัวตายดีกว่าชาติตาย
- เด็กวันนี้คือผู้ใหญ่ในวันหน้า
- รู้หน้าที่มีจรรยารักษาวินัย
- หลงทางเสียเวลา หลงติดยาเสียอนาคต

(เกรือรัตน์, 2537)

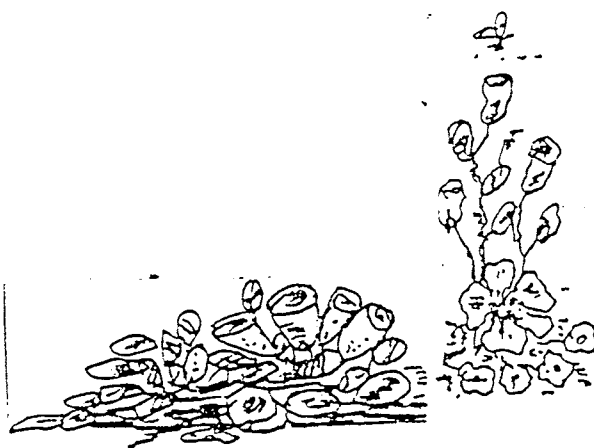
ใบความรู้ เรื่องการเขียนคำโฆษณา

คำโฆษณา

คำโฆษณา เป็นคำที่กล่าวจูงใจให้คนเชื่อโดยบอกประโยชน์ต่าง ๆ ของสิ่งนั้น มักกล่าวอ้าง เช่น .....

- คຸ້ມເກີນຄ່າ ราคาประหยัด
- จ່ายแพงกว่าทำไม
- บริการทุกระดับประทับใจ
- ไม่ทำลายพื้นผิว ไม่ปรานีต่อคราบสกปรก
- เพื่อผิวพรรณที่สดใสและใบหน้าอ่อนนวยที่ใคร ๆ ก็ต้องการ
- สนิมสรเพื่อนักธุรกิจ และหนุ่ม-สาวมีระดับ
- การถนอมผิวพรรณและเอาใจใส่รูปทรงให้ได้สัดส่วนเป็นหัวใจของความงาม
- เสน่ห์คลาสสิกแบบยุโรป
- มองกันให้เต็มตาด้วยประสิทธิภาพที่พร้อมกว่าและดีกว่า

(เครือรัตน์, 2537)

แบบฝึกการเขียนคำขวัญ

และการเขียนโฆษณา

การเขียนคำโฆษณา จะต้องเขียนให้สั้น แปลกใหม่ เพื่อดึงดูดความสนใจได้ความหมาย
และควรเขียนเป็นคำคล้องจอง เช่น

คุ้มเกินค่า

ราคาประหยัด

บริการทุกระดับประทับใจ

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนคำโฆษณาตามความคิดเห็นของตนเองและวาดภาพประกอบ

การเขียนคำเชิญชวน ชักจูง และคำขวัญ จะต้องเขียนให้สั้น ชัดเจน ให้ความหมาย และเขียนเป็นคำคล้องจอง เช่น

สนามจะสนุกสนาน ถ้าช่วยกันรักษา

ครบรอบหนึ่งปี ศิษย์นี้ดีใจ
มือถือดอกไม้ ไหว้ครูอาจารย์

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนคำขวัญ หรือคำขวัญตามเรื่องที่กำหนดให้

วันสำเร็จการศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

วันต้นไม้แห่งชาติ

.....

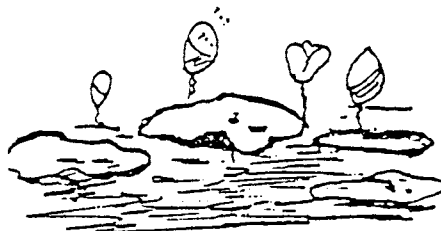
.....

.....

.....

.....

.....

แผนการสอนที่ 8

เรื่อง การเขียนบัตรเชิญและบัตรอวยพร

เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

การเขียนคำอวยพรและบัตรเชิญ อาจเขียนได้ในโอกาสต่าง ๆ หลักเกณฑ์ในการเขียน คือ ใช้คำให้เหมาะสมกับวัยของผู้เขียนและผู้รับ เลือกคำและความหมายให้ถูกโอกาส คำที่ใช้ควรพิถีพิถัน น่าฟัง ไม่ควรใช้คำหรือสำนวนภาษาต่างประเทศ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องการเขียนบัตรเชิญและบัตรอวยพรแล้วสามารถ

1. เขียนบัตรอวยพรในโอกาสต่าง ๆ ได้
2. วาดภาพประกอบการเขียนบัตรอวยพรได้
3. เขียนบัตรเชิญในโอกาสต่าง ๆ ได้

เนื้อหา

การเขียนบัตรอวยพร อาจจะเขียนในรูปร้อยกรองหรือร้อยแก้วก็ได้ แต่ถ้าเขียนเป็นบทกลอนก็จะทำให้มีความไพเราะมากขึ้น

การเขียนคำอวยพรอาจเขียนได้ในโอกาสต่าง ๆ เช่น วันขึ้นปีใหม่ วันเกิด วันขึ้นบ้านใหม่ งานมงคลสมรส ในการเขียนอาจใช้บัตรอวยพรหรือเขียนเป็นจดหมายอวยพรถ้าเป็นบัตรอวยพรจะไม่มีคำขึ้นต้นและคำลงท้าย

หลักเกณฑ์ในการเขียนคือ ใช้คำให้เหมาะสมกับวัยของผู้เขียนและผู้รับ เลือกคำและความหมายให้ถูกโอกาส คำที่ใช้ควรพิถีพิถัน เป็นคำที่น่าฟัง ฟังแล้วไพเราะหู ไม่ควรใช้คำหรือสำนวนภาษาต่างประเทศ

การเขียนบัตรเชิญก็มีลักษณะคล้าย ๆ กับการเขียนบัตรอวยพร แต่จะต้องมีคำขึ้นต้นใจความ โดยกำหนดเวลา สถานที่ที่ชัดเจน

ตัวอย่าง การเขียนบัตรอวยพร

เนื่องในศุภวารดีขึ้นปีใหม่
 ขอน้อมอาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย
 ได้โปรดบันดาลให้ท่านและครอบครัว
 ประสบแต่ความสุขความเจริญ
 ประสงค์สิ่งใดขอให้สัมฤทธิ์ผลทุกประการ
 .....

ขอให้แม่มีความสุขตลอดไป
 เอก

การอวยพรวันเกิด

เนื่องในวาระคล้ายวันเกิดของคุณป้า ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้ง
 หลายในสากลโลก จงดลบันดาลให้คุณป้าที่เคารพรักเจริญด้วยอายุ วรรณะ สุข พละ ยั่งยืนไป

การอวยพรงานมงคลสมรส

ขอให้เจ้าบ่าวและเจ้าสาว จงประสบแต่ความสุขความเจริญสุดชั้น แจ่มใสในชีวิตสมรส
 และครองรักด้วยความสุขตลอดไป

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

จรรยา

ครูนำบัตรอวยพร บัตรเชิญ ในโอกาสต่าง ๆ มาให้นักเรียนดู และสนทนาถึง
 โอกาสต่าง ๆ ที่ใช้ และข้อความในบัตรให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น

ขั้นสอน

1. ครูนำบัตรอวพรหลาย ๆ แบบให้นักเรียนศึกษาและอภิปรายแสดงความคิดเห็น
2. ครูอธิบายหลักการเขียนบัตรอวพรและบัตรเชิญ
3. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3-4 คน ช่วยกันแต่งคำอวพรวันเกิดของเพื่อน ญาติ อาจารย์ และอวพรปีใหม่ให้แก่บุคคลต่าง ๆ แล้วแต่ละกลุ่มจะคิดได้ และให้วาดภาพประกอบ

ขั้นสรุป

1. ให้นักเรียนทำแบบฝึกการเขียนบัตรอวพรและบัตรเชิญ
2. จัดประกวดคำอวพรและนำมาตกแต่งจัดที่ป้ายนิเทศ

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรอวพรวันเกิด วันปีใหม่ วันแม่ วันขึ้นบ้านใหม่ งานมงคลสมรส
2. บัตรเชิญงานมงคลสมรส วันเกิด วันทำบุญขึ้นบ้านใหม่
3. กระดาษวาดภาพและสี
4. แบบฝึกการเขียนบัตรอวพร

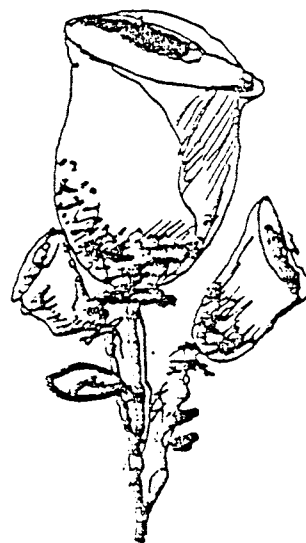
การประเมินผล

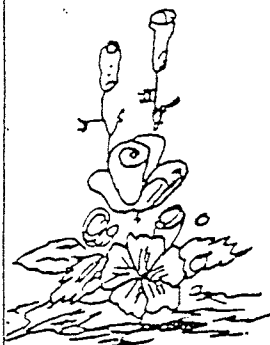
1. ความสามารถในการเขียนบัตรอวพรและบัตรเชิญได้ถูกต้อง เหมาะสมกับวัย และฐานะของผู้รับ
2. ความแปลกใหม่และความคิดริเริ่มในการวาดภาพ

แบบฝึกเรื่องการเขียนบัตรเชิญ และบัตรอวยพร

การเขียนบัตรอวยพร อาจเขียนในรูปร้อยกรองหรือร้อยแก้วก็ได้ แต่ถ้าเป็นบทร้อยกรองจะมีความไพเราะ ควรเลือกใช้คำให้เหมาะสมกับวัยของผู้เขียนและผู้รับ

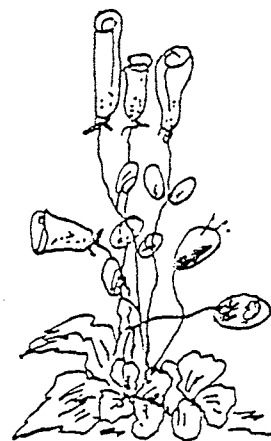
สมมุติว่านักเรียนได้รับเลือกเป็นตัวแทนเพื่อนร่วมชั้น
กล่าวอวยพรเพื่อนร่วมชั้นที่จะย้ายไปเรียนโรงเรียนใหม่
นักเรียนจงเขียนข้อความที่นักเรียนจะกล่าวในครั้งนี้

การเขียนบัตรเชิญ อาจเขียนในรูปแบบหรือทรงหรือ
ร้อยแก้วก็ได้ แต่ควรเลือกใช้คำให้เหมาะสมกับวัย
ของผู้เขียนและผู้รับ และเลือกคำตลอดจนความหมาย
ให้ถูกต้องโอกาส

สมมุติว่าเพื่อน ๆ จะทำบุญขึ้นบ้านใหม่ จงเขียนบัตรเชิญ
แขกที่จะมาร่วมงานในครั้งนี้ครับ

[illegible]

แผนการสอนที่ 9

เรื่องการเขียนบันทึกเหตุการณ์ประจำวัน

เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

การเขียนบันทึกเหตุการณ์ประจำวัน เป็นการเขียนบันทึกเรื่องราวที่น่าสนใจที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของเรา ของครอบครัว สังคม หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ของโลก การเขียนบันทึกประจำวันเป็นพื้นฐานที่ทำให้เกิดความคิดในการเขียนบทความได้อีกทางหนึ่ง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนได้เรียนเรื่องการเขียนบันทึกประจำวันแล้วสามารถ

1. บอกวิธีการเขียนบันทึกประจำวันได้
2. เขียนบันทึกประจำวันได้ถูกต้องตามวิธีการเขียน

เนื้อหา

การเขียนบันทึกเหตุการณ์ประจำวัน

การเขียนบันทึกประจำวัน บันทึกเหตุการณ์ บางที่เรียกว่าบันทึกอนุทิน เป็นการเขียนที่มีประโยชน์ เพราะช่วยเตือนความทรงจำและยังช่วยในการศึกษาค้นคว้า โดยเฉพาะการบันทึกเหตุการณ์ทางการเมือง เหตุการณ์ระหว่างประเทศ เหตุการณ์เกี่ยวกับธรรมชาติ เช่น แผ่นดินไหว น้ำท่วม ทำให้เกิดประโยชน์ต่อผู้บันทึกในการอ้างอิงในการเขียนเรียงความ แม้แต่การเขียนนวนิยาย เรื่องสั้น สารคดี ก็อาจใช้การบันทึกมากำหนดเหตุการณ์ในนวนิยาย หรือเรื่องสั้น หรือใช้อ้างอิงในสารคดีในบทความได้ การจดบันทึกจึงเป็นประโยชน์ต่อผู้บันทึกมาก และยังช่วยให้ผู้บันทึกได้ฝึกหัดการใช้ภาษาที่ดี ส่งเสริมและฝึกหัดนิสัยที่ดีในการจดบันทึกอีกด้วย

วิธีการเขียนบันทึกประจำวัน

1. เขียนตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นเชิงเล่าเรื่อง และอาจแสดงความคิดเห็นประกอบเหตุการณ์ด้วยก็ได้

2. การเขียนจะต้องเขียนตามลำดับเรื่องราว เวลาที่เกิดขึ้น และบันทึกสั้น ๆ

3. การบันทึกต้องใช้ภาษาง่าย ๆ ใช้ประโยคสั้น กระชับ ได้ใจความ ควรใช้ภาษาที่สุภาพ

4. การบันทึกจะต้องไม่วิพากษ์วิจารณ์ หรือกล่าวถึงผู้อื่นที่ทำให้เสียหาย

5. การบันทึกควรบันทึกเวลาใดเวลาหนึ่งที่ว่าง ควรใช้เวลา 10-15 นาที ก่อนการบันทึกจะต้องทบทวนเรื่องราวสำคัญที่เกิดขึ้นที่ต้องการบันทึกจากความทรงจำของตน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

จําแนก

1. สอนทบทวนนักเรียนถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน เช่น ข่าวเกี่ยวกับอุทกภัย ข่าวการเมือง หรือข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์ในชีวิตของนักเรียน
2. ชักถามถึงรายละเอียดหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นถึงผลดี ผลเสีย ของเหตุการณ์ว่ามีผลต่อนักเรียนอย่างไร ต่อสังคมอย่างไร และมีวิธีการใดบ้างที่จะช่วยให้งานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้

จําแนก

1. นำตัวอย่างการเขียนบันทึกประจำวันของ ด.ญ. รังสิมา จําปวงษ์ ให้นักเรียนทุกคนอ่านและสังเกตลักษณะการเขียน และให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็น
2. ครูอธิบายหลักการเขียนบันทึกประจำวัน
3. ให้นักเรียนเขียนบทความสั้น ๆ เกี่ยวกับกิจวัตรประจำวัน
4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกการเขียนบันทึกเหตุการณ์ประจำวัน

จําแนก

1. ให้นักเรียนบันทึกเหตุการณ์เกี่ยวกับตนเองหรือเหตุการณ์เกี่ยวกับครอบครัวหรือเกี่ยวกับโรงเรียนอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์แล้วส่งครู
2. ดูข่าวโทรทัศน์หรืออ่านหนังสือพิมพ์แล้วเลือกเรื่องที่มีคุณค่า หรือเหตุการณ์ที่น่าสนใจ บันทึกเป็นคำพูดของนักเรียนเอง

สื่อการเรียนการสอน

1. บันทึกเหตุการณ์ประจำวัน
2. แบบฝึกการเขียนบันทึกประจำวัน

การประเมินผล

1. ความสามารถในการเขียนบันทึกประจำวันได้
2. ความถูกต้องในการใช้ภาษา กระชับ ได้ใจความ

ตัวอย่างบันทึกประจำวัน
ของเด็กหญิงรังสิมา จำปาวงษ์

วันอาทิตย์ 2 ก.ค 37	วันจันทร์ 3 ก.ค 37	วันอังคาร 4 ก.ค 37	วันพุธ 5 ก.ค 37	วันพฤหัสบดี 6 ก.ค 37	วันศุกร์ 7 ก.ค 37	วันเสาร์ 8 ก.ค 37
หักผ่อน	นอนดึก	นึกเรื่อง เรียนไม่ ออก	บอกเพื่อน (อ้อ)เขียน จดหมาย	ไม่สบาย เพราะ เปียกฝน	ช่วยตน ทำการ- บ้าน	ทำงาน ช่วย พ่อ-แม่

แบบฝึก เรื่องการเขียนบันทึกประจำวัน

วัน.....ที่.....เดือน.....พ.ศ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

วัน.....ที่.....เดือน.....พ.ศ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการสอนที่ 10

เรื่อง การเขียนบทร้อยกรอง (กลอนสุภาพ)

เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

บทร้อยกรองเป็นลักษณะคำประพันธ์ที่มีความไพเราะ มีลักษณะบังคับแตกต่างกันออกไปตามชนิดของคำประพันธ์นั้น ๆ มีคำสัมผัสคล้องจอง การที่จะเขียนบทร้อยกรองเรื่องใดนักเรียนจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับภาพรวมของสิ่งนั้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

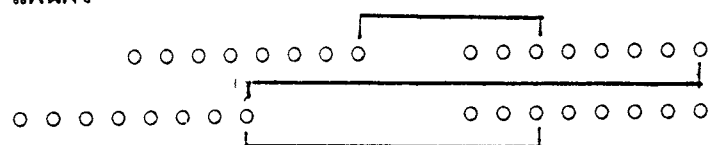
เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องการเขียนบทร้อยกรองแล้วสามารถ

1. บอกลักษณะบังคับของกลอนสุภาพได้
2. เขียนบทร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพได้อย่างน้อย 1 บท
3. อ่านกลอนสุภาพได้ถูกต้อง
4. อ่านทำนองเสนาะกลอนสุภาพได้
5. เลือกคำมาเติมให้กลอนสุภาพมีจำนวนครบวรรคได้

เนื้อหา

แผนผังและลักษณะบังคับของกลอนสุภาพ

แผนผัง

ลักษณะบังคับ

1. คณะกลอนแปด (กลอนสุภาพ) 1 บทมี 2 บาท 1 บาทมี 2 วรรค
2. พยางค์หรือคำในแต่ละวรรคมีจำนวน 6-9 คำ
3. สัมผัสแบ่งเป็นสัมผัสนอกและสัมผัสใน
4. เสียงวรรณยุกต์ บังคับเสียงท้ายวรรคเพื่อให้เกิดความไพเราะ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. นำแผนภูมิกลอนสุภาพติดไว้ที่หน้าชั้นเรียน
2. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อม ๆ กัน
3. เปิดแถบบันทึกเสียงการอ่านทำนองเสนาะกลอนสุภาพให้นักเรียนฟัง

แล้วสอนว่าอย่าไว้ใจมนุษย์   มันแสนสุดล้าลึกเหลือกำหนด
ถึงเถาวัลย์พันเกี่ยวที่เลี้ยวลด   ก็ไม่คดเหมือนหนึ่งในน้ำใจคน
มนุษย์นี้ที่รักอยู่สองสถาน   นิตามารดารักมักเป็นผล
ที่พึ่งหนึ่งพึ่งได้แต่กายตน   เกิดเป็นคนคิดเห็นจึงเจรจา

(กฬลี, 2536)

ขั้นสอน

1. นักเรียนอ่านออกเสียงและสังเกตการใช้คำในกลอนสุภาพ
2. นักเรียนฝึกอ่านทำนองเสนาะของกลอนสุภาพ
3. ตัดแผนภูมิกลอนสุภาพและอธิบายลักษณะบังคับกลอนสุภาพ
4. นักเรียนอภิปรายแผนผังและลักษณะบังคับของกลอนสุภาพว่ามีลักษณะอย่างไร

ขั้นสรุป

1. นักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะของกลอนสุภาพ
2. นักเรียนทำแบบฝึกการเขียนเรื่องกลอนสุภาพ

สื่อการเรียนการสอน

1. แดบบันทึกเสียง
2. แผนภูมิตัวอย่างกลอนสุภาพ
3. แผนผังลักษณะบังคับของกลอนสุภาพ
4. แบบฝึกการเขียนเรื่องกลอนสุภาพ

การประเมินผล

1. ความสามารถในการบอกลักษณะบังคับ แผนผัง ของกลอนสุภาพได้ถูกต้อง
2. ความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะกลอนสุภาพได้ถูกต้อง
3. ความสามารถในการเขียนกลอนสุภาพได้ถูกต้อง
4. ความถูกต้องในการเลือกคำมาเติมให้กลอนสุภาพมีใจความครบตามวรรคได้

กลอนสุภาพหรือกลอนแปด   หนึ่งบทมีสองบาท
ในแต่ละวรรคของกลอนสุภาพใช้คำได้วรรคละ 6-9 คำ
การเลือกใช้คำมาเขียนกลอนสุภาพ ควรใช้คำที่มีความหมาย
แสดงความรู้สึกและสื่อความหมายได้ชัดเจน

คำสั่ง

ให้นักเรียนโยงเส้นสัมผัสระหว่างวรรคของกลอนสุภาพให้ถูกต้อง

ตัวอย่าง

ความเป็นห่วงของใครก็ไม่รู้   มาซุกอยู่ใต้หมอนดินนอนหนุน

จากภูเขาแสนไกลใครห่วงถึง   คิดคำนึงว่า เหวอยู่เอกรา

สนส่ายใบไหวช้าคราลมแผ่ว   อยู่เช่นนั้นและแล้วก็ร่วงหล่น

ตึกหลังใหม่สร้างขึ้นอย่างโอ้อ่า   น้าอยู่นักหากพักคงสบาย

แดดจัดจ้าหน้าตำรางานหนัก   จึ่งหยุดพักได้เงาไม้แสนร่มรื่น

(กีฬลี, 2536)

คำสั่ง

ให้นักเรียนเติมคำในช่องว่างของกลอนสุภาพให้ถูกต้อง

ตัวอย่าง

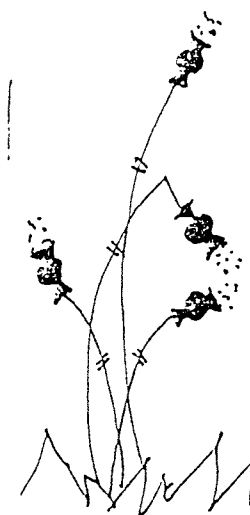
รีดผ้าดีมีระเบียบดู.....เรียบร้อย.....

ลุงเท้าต้องสะอาดจึง.....

ถ้าดื่มน้ำได้ทุกวันจะ.....

หากว่ามีการบ้านก็.....

(กีฬลี, 2536)

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนกลอนสุภาพจำนวน 1 บท

ตัวอย่าง

นกแก้วเกาะกิ่งไม้หัวใจหวน
คิดถึงวันข้างหน้าน้ำตาหลั่ง
อยู่ตัวเดียวเปลี่ยวเหงาเศร้าใจจึ่ง
จะหาเรียงหาน้องพี่ที่ไหนเจอ
(กฤษี, 2536)

นักเรียนลองแต่งกลอนสุภาพขึ้น

แผนการสอนที่ 11

เรื่อง การเขียนพยางค์ (ภาพยานี 11)

เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ ภาพยานี 11 เป็นพยางค์ที่กำหนดจำนวนคำบาทละ 11 คำ ภาพยานี 11 หนึ่ง
บาทมี 2 บาท วรรคหน้ามี 5 คำ วรรคหลังมี 6 คำ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องภาพยานี 11 แล้วสามารถ

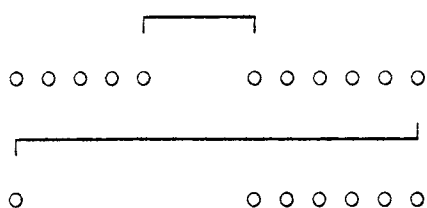
1. บอกจำนวนคำที่ใช้ในภาพยานี 11 ได้
2. บอกแผนผังและลักษณะบังคับของภาพยานี 11 ได้
3. อ่านทำนองเสนาะในภาพยานี 11 ได้
4. เลือกคำมาเติมในภาพยานี 11 ได้ถูกต้อง
5. เขียนภาพยานี 11 ได้อย่างน้อยคนละ 1 บาท

เนื้อหา

ภาพยานี 11

แผนผังและลักษณะบังคับของภาพยานี 11

แผนผัง

ลักษณะบังคับ

1. คณะภาพยานี 11 บาทหนึ่ง 2 บาท บาทที่หนึ่งเรียกบาทเอก บาทที่ 2 เรียกบาทโท แต่ละบาทมี 2 วรรคคือ วรรคแรกและวรรคหลัง
2. พยางค์หรือคำในวรรคแรกมี 5 คำ วรรคหลังมี 6 คำ
3. สัมผัสแบ่งเป็นสัมผัสนอกและสัมผัสใน

(กีฬลี, 2536)

ตัวอย่างภาพยี่ห้อ 11

ฟังใจให้จบความ	แล้วซักถามถ้าสงสัย
ฟังคิดอย่างตั้งใจ	จะรู้แจ้งประจักษ์จริง
ฟังเพียงครึ่งครึ่งกลาง	รู้เลื่อนกลางเป็นภัยยิ่ง
ฟังดูรู้ทุกสิ่ง	เกิดประโยชน์ใหญ่หลวงเอย

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

อ่านทำนองเสนาะภาพยี่ห้อ 11 ให้เด็กเรียนฟัง

วิชาเหมือนสินค้า อันมีค่าอยู่เมืองไกล
ต้องยากลำบากไป จึงจะได้สินค้ามา

ขั้นสอน

1. ตัดแผนภูมิภาพยี่ห้อ 11 ให้เด็กเรียนอ่านในใจและสังเกตการใช้คำ
2. ให้เด็กเรียนอภิปรายความหมายในบทร้อยกรอง
3. ครูเปิดแถบบันทึกเสียงการอ่านทำนองเสนาะภาพยี่ห้อ 11 และให้เด็กเรียนฝึกอ่าน

พร้อม ๆ กัน

4. ตัดแผนภูมิภาพยี่ห้อ 11 และแผนผังลักษณะบังคับของภาพยี่ห้อ 11 จากนั้นครูอธิบายให้แผนผังและลักษณะบังคับให้เด็กเรียนฟัง

5. ให้เด็กเรียนสังเกตและอภิปรายจำนวนคำและลักษณะบังคับของภาพยี่ห้อ 11 จากตัวอย่างที่ครูนำมาให้ดู

ขั้นสรุป

1. นักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะของภาพยี่ห้อ 11
2. ให้เด็กเรียนทำแบบฝึกการเขียนเรื่องภาพยี่ห้อ 11

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิตัวอย่างภาพยนต์ 11 เรื่องนุญทำกรรมแต่ง
2. แผนผังและลักษณะบังคับของภาพยนต์ 11
3. แบบฝึกการเขียนเรื่องภาพยนต์ 11

การประเมินผล

1. ความสามารถในการบอกแผนผังและลักษณะบังคับของภาพยนต์ 11 ได้ถูกต้อง
2. ความถูกต้องในการใช้คำของภาพยนต์ 11
3. ความถูกต้องจากการอ่านทำนองเสนาะภาพยนต์ 11
4. ความสามารถในการเลือกคำมาเติมในภาพยนต์ 11 ได้ถูกต้อง
5. ความสามารถในการเขียนภาพยนต์ 11 ได้ถูกต้อง

ตัวอย่างกาพย์ยานี 11

เรื่อง บุญทำกรรมแต่ง

คำลงชายทั้งห้า	พักศาลานอนหลับไป
ผีเจ้าระเบียบไซ้	รำคาญใจเป็นหนักหนา
จึงเลื่อนเคลื่อนกายเขา	ศิระเท่าทุกคนมา
เดินย้อนดูที่ท่า	เท่าก็ไม่เสมอกัน
อย่าเลยจึงดึงเท้า	ให้เท่าเท่าเข้าจัดสรร
ห้วนนอนอีกเช่นกัน	ช่างไม้นั้นเสมอได้เลย
บุญกรรมแต่งบุคคล	บอกบุบลชัดเจน
ผิดแผกแยกกันเลย	ล้วนแตกต่างทุกอย่างไป

(นิทานกาพย์กลอนกรมวิชาการ)

แบบฝึกเรื่องกาพย์ยานี 11

กาพย์ยานี 11 หนึ่งบทมี 2 บาท
วรรคหน้ามี 5 คำ วรรคหลังมี 6 คำ

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเติม ๐ แทนจำนวนคำในช่องว่างให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ของกาพย์ยานี 11

๐ ๐ ๐ ๐ ๐	๐ ๐ .....
๐ ๐	๐ ๐ ๐ .....
๐ ๐	๐ ๐ .....
๐ ๐ ๐ ๐	๐ ๐ ๐ ๐ .....

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนเลือกคำมาเติมในช่องว่างของกาพย์ยานี 11 ให้ถูกต้องและมีความหมาย

ตัวอย่าง   ยามลมพัดมาแผ่ว   กลิ่นดอกแก้วล่องลอยลม

ยี่ราหมีคอ.....   จิ้งโง่ม่นาวถึง.....

นกแก้วส่งเสียง.....   พังก็กก้องทุก.....

น้ำใส่น่าชื่น.....   ลงว่ายในลำ.....

วิ่งเล่นอยู่ใน.....   พบลูกม้าหลง.....

ตอนที่ 3 ให้นักเรียนเขียนกาพย์ยานี 11 วรรคหลัง ให้สัมพันธ์กับวรรคหน้า

ตัวอย่าง ดอกไม้ในสวนนี้   ล้วนมากลิ่นกลิ่นหอม

ฝูงลิงวิ่งเล่นกัน   .....

ผลไม้ลูกโตโต   .....

เดินเที่ยวในป่าใหญ่   .....

เรียนรู้ต้องจดจำ   .....

ตอนที่ 4 ให้นักเรียนเขียนกาพย์ยานี 11 จำนวน 1 วรรค เพื่อให้กาพย์ยานี 11 สมบูรณ์

ครบ 1 บท

ตัวอย่าง   เจ้ามดแดงเดินดุ่ม   เป็นกลุ่มกลุ่มย้าวเป็นแถว
มองเห็นเช่นนี้แล้ว   ไม่คลาดแคล้วชมมดแดง

ปลวกช่วยกันสร้างรัง   แสนเก่งจ้งได้รังใหญ่
เพราะความพากเพียรใจ   .....

จิ้งจกบนหลังคา   พยักหน้าส่งเสียงร้อง
เดี๋ยวเดียวจิ้งจกมอง   .....

หนังสือเล่มนั้นหาย   ถูกทำลายหรือเปล่านั้น
ใครนะช่างใจคอ   .....

ตอนที่ 3 ให้นักเรียนเขียนกาพย์ยานี 11 วรรคหลัง ให้สัมพันธ์กับวรรคหน้า

ตัวอย่าง ดอกไม้ในสวนนี้   ล้วนมากสีมีกลิ่นหอม

ฝูงลิงวิ่งเล่นกัน   .....

ผลไม้ลูกโตโต   .....

เดินเที่ยวในป่าใหญ่   .....

เรียนรู้ต้องจดจำ   .....

ตอนที่ 4 ให้นักเรียนเขียนกาพย์ยานี 11 จำนวน 1 วรรค เพื่อให้กาพย์ยานี 11 สมบูรณ์
ครบ 1 บท

ตัวอย่าง   เจ้ามดแดงเดินดุ่ม   เป็นกลุ่มกลุ่มยาวเป็นแถว
                 มองเห็นเช่นนั้นแล้ว   ไม่คลาดแคล้วชมมดแดง

                 ปลากช่วยกันสร้างรัง   แสนเก่งจ้งได้รังใหญ่
                 เพราะความพากเพียรใจ   .....

                 จิ้งจกบนหลังคา   พักหน้าส่งเสียงร้อง
                 เดี่ยวเดียวจิ้งจกมอง   .....

                 หนังสือเล่มนั้นหาย   ถูกทำลายหรือเปล่าหนอ
                 ใครนะช่างใจคอ   .....

ตอนที่ 5 ให้นักเรียนแต่งภาพขยานี้ 11 จำนวน 1 บท

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการสอนที่ 12
เรื่อง การเขียนจดหมาย
เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

การเขียนจดหมาย เป็นการเรียงลำดับคำในข้อความที่สละสลวยเพื่อใช้ติดต่อสื่อสารให้เข้าใจความหมายตรงกัน โดยใช้คำได้เหมาะสมกับฐานะของบุคคล

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องการเขียนจดหมายแล้วสามารถ

1. บอกรูปแบบการเขียนจดหมายส่วนตัวได้
2. เขียนจดหมายข้อความได้ตรงตามความประสงค์
3. ใช้สำนวนภาษาได้เหมาะสมกับระดับบุคคล

เนื้อหา

การเขียนจดหมายถึงเพื่อน

หลักเกณฑ์การเขียนจดหมาย

การเขียนจดหมายติดต่อกันเป็นการส่วนตัวหรือเพื่อกิจธุระก็จะมีรูปแบบลักษณะเดียวกัน ประกอบด้วยที่อยู่ของผู้เขียน วันเดือนปีที่เขียนจดหมาย คำขึ้นต้น เนื้อความ คำลงท้าย และชื่อของผู้เขียนจดหมาย

การวางรูปแบบของจดหมายควรจัดระยะให้พอเหมาะเพื่อให้สวยงาม จึงควรเว้นริมที่ขอบกระดาษทั้งสองด้านไว้ประมาณ 1 นิ้ว และวางรูปส่วนอื่นตามลำดับดังนี้

ที่อยู่หรือสถานที่เขียนจดหมาย	- เริ่มที่มุมบนด้านขวาส่วนบนของหน้ากระดาษ
วัน เดือน ปี	- อยู่กึ่งกลางหน้ากระดาษ
คำขึ้นต้น	- เริ่มที่ด้านซ้ายของกระดาษห่างจากริมกระดาษประมาณ 1 นิ้ว
เนื้อความในจดหมาย	- ขึ้นย่อหน้าตามปกติ ถ้ามีหลายย่อหน้า ต้องวางย่อหน้าให้ตรงกัน
คำลงท้าย	- ย่อหน้าให้ตรงกับวัน เดือน ปี ที่เขียนจดหมาย
ชื่อผู้เขียน	- อยู่ใต้คำลงท้าย

จดหมายเป็นการเขียนที่มีรูปแบบเฉพาะและเป็นการสื่อสารทางเดียว ดังนั้น ผู้เขียนจึงต้องระมัดระวังเรื่องมารยาทในการเขียนจดหมาย ใช้คำให้ถูกต้อง ตรงความหมายและแจ่มแจ้ง

มารยาทในการเขียนจดหมาย

1. ใช้รูปแบบการเขียนจดหมายแต่ละประเภทให้ถูกต้อง เช่น จดหมายส่วนตัว จดหมายราชการ จดหมายธุรกิจ
2. ใช้คำขึ้นต้น คำสรรพนาม คำลงท้ายและถ้อยคำให้เหมาะสมกับฐานะของผู้รับ
3. ใช้กระดาษที่สะอาด สีสุภาพ ในการเขียนจดหมาย ถ้าเป็นจดหมายส่วนตัว ควรเขียนด้วยลายมือที่อ่านง่าย สะอาด ไม่ขูดลบ หรือขีดฆ่า
4. เรียงลำดับเนื้อหาสาระให้เหมาะสมไม่กำกวม ถ้าเป็นจดหมายส่วนตัวควรมีถ้อยคำที่แสดงถึงความสัมพันธ์อันดีต่อกัน เช่น การถามทุกข์สุข เป็นต้น
5. การจำหน่ายของควรชัดเจนและเขียนให้ถูกต้อง เช่น ชื่อ นามสกุล ผู้รับ ยศ ตำแหน่ง บ้านเลขที่ และรายละเอียดอื่น ๆ ที่มีส่วนในการส่งจดหมายไม่ผิดพลาดตลอดจนใส่รหัสไปรษณีย์และติดตราไปรษณียากรให้ครบตามอัตราที่กำหนด

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. สนทนาถึงวิธีติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวันในด้านประโยชน์ความจำเป็น วิธีการในการติดต่อกัน
2. ครูนำรูปแบบการเขียนจดหมายมาติดไว้ที่หน้าชั้น ให้นักเรียนสังเกตส่วนประกอบต่าง ๆ และเนื้อความในจดหมาย จากนั้นร่วมกันแสดงความคิดเห็นในด้านประโยชน์ และความจำเป็นในการเขียนจดหมาย

ขั้นสอน

1. อธิบายรูปแบบของการเขียนจดหมายให้นักเรียนได้ทราบ และนำรูปแบบการเขียนให้นักเรียนสังเกต
2. ให้ความรู้แก่นักเรียนเรื่องหลักการเขียนจดหมาย
3. นักเรียนทำแบบฝึกเรื่องการเขียนจดหมายถึงเพื่อน

ขั้นสรุป

1. นำผลงานของนักเรียนที่เขียนได้ถูกต้อง มีเนื้อหาสาระและใจความดี มาแสดงหน้าชั้น

2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักเกณฑ์และวิธีเขียนจดหมาย และชี้แนะข้อบกพร่องของนักเรียนเพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป

สื่อการเรียนการสอน

1. รูปแบบการเขียนจดหมายถึงเพื่อน 1 ฉบับ
2. แบบฝึกการเขียนจดหมายถึงเพื่อน

การประเมินผล

1. ตรวจผลงานนักเรียนในด้านการใช้สำนวนภาษา ความสะอาดเรียบร้อยใจความ ความถูกต้องตามรูปแบบ
2. สังเกตความสนใจในการศึกษาหาความรู้จากใบความรู้

20 หมู่ที่ 2 ต.ผักปัง

อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ 36110

10 ธันวาคม 2537

อ้อ เพื่อนรัก

สวัสดีจ๊ะอ้อ เป็นอย่างไรบ้างไม่ส่งข่าวถึงเราเลยตั้งแต่เธอย้ายมา เพื่อน ๆ ทุกคนและเรายังคิดถึงเธอเสมอ เธอมาอยู่โรงเรียนใหม่ที่นี่ คงจะตั้งใจเรียนและเป็นเด็กดีเหมือนเดิมนะ เราฝากกราบคุณพ่อคุณแม่ของอ้อด้วย ถ้ามีโอกาสเราจะมาเยี่ยมอ้อ อ้อจะตอนนีทางโรงเรียนของเรากำลังจะจัดงานสืบสานวัฒนธรรมอีสานในวันที่ 20-22 ธันวาคม 2538 นี้ มีการแสดงหลายอย่างเช่น รำเชื่อง การละเล่นของชาวภาคอีสาน และอาหารพื้นเมืองให้ชิมตลอดงาน เราอยากชวนอ้อและเพื่อน ๆ ของอ้อไปเที่ยวด้วย หวังว่าอ้อคงจะไปนะ ถ้าอย่างใดส่งข่าวให้เราทราบด้วย

สุดท้ายนี้เราขอให้อ้อตั้งใจเรียนและขอให้ประสบแต่ความสุขตลอดไป

รักและคิดถึง

อ้อ

ชื่อและที่อยู่ผู้ฝาก

ค.ญ.ศิริพร อางเวช

20 ม.2 ต.ผักปัง

อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ

36110

แสตมป์

ชื่อและที่อยู่ผู้รับ

ค.ญ. ธิดารัตน์ บศพิทักษ์

ร.ร.ร่วมราษฎร์วิทยานุกูล

ต. กะฮาด

กิ่ง อ.เนินสง่า

จ.ชัยภูมิ

36180

แผนการสอนที่ 13

เรื่อง หลักการเขียนเล่าเรื่อง

เวลา 3 คาบ (60 นาที)

สาระสำคัญ

การเขียนเป็นการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก ออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อสื่อสารให้ผู้อื่นทราบความรู้สึกนึกคิดของตนเอง ฉะนั้นในการเขียนจะต้องเขียนด้วยลายมือที่อ่านง่าย ใช้ภาษาถูกต้อง สำนวนโวหารดี ลำดับความคิดชัดเจนเพื่อผู้อ่านเข้าใจง่าย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องหลักการเล่าเรื่องแล้วสามารถ

1. สรุปหลักการเขียนเล่าเรื่องได้
2. เขียนเล่าเรื่องได้อย่างน้อย 1 เรื่อง
3. เขียนเรื่องจากภาพและคำที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

หลักการเขียนเล่าเรื่องมีดังนี้

1. หลักการเขียนที่ดี

1.1 เขียนให้กระชับ ชัด คือเขียนให้ตรงเป้าหมายโดยใช้ถ้อยคำให้มีความหมายตามต้องการ ควรใช้ประโยคที่สั้นและกระชับ

1.2 เขียนตรงไปตรงมาไม่วกวน ผู้เขียนจะต้องจัดระเบียบความคิดที่จะเขียนโดยแบ่งเรื่องที่จะเขียนออกมาเป็นประเด็นต่าง ๆ

1.3 ใช้สำนวนโวหารสละสลวยน่าอ่าน จะต้องเลือกคำที่สร้างความประทับใจให้ผู้อ่านเกิดความชื่นชมในโวหาร

1.4 คำหรือภาษาที่ควรใช้เป็นคำที่อ่านแล้วเข้าใจง่าย

1.5 หลีกเลี่ยงการใช้คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ

ในการเขียนเล่าเรื่องจากภาพนั้น นักเรียนควรทำความเข้าใจในรายละเอียด และคำต่าง ๆ ที่ใช้ภาพ เมื่อเข้าใจภาพและเข้าใจคำดีแล้ว ให้ตั้งชื่อเรื่องก่อนแล้วแต่งประโยคเกี่ยวกับภาพ คำที่นำมาแต่งประโยคจะต้องสัมพันธ์กับภาพสอดคล้องกับเนื้อเรื่องจะลำดับก่อนหลังประโยคอย่างไรแล้วแต่สะดวก เพื่อให้ใจความของเรื่องไม่สับสน ได้ใจความเนื้อเรื่องไม่ยาวมากแต่ให้ได้ใจความ จะทำให้เป็นเรื่องที่น่าสนใจในการอ่าน

(บรรพเท, 2537)

คำที่ใช้ในการเขียนเล่าเรื่องประกอบภาพ

ลูกอม น้ำแข็ง ไอศกรีม มืด มังคุด กระเป๋ หมา แมว นกน้อย ลูกฟุตบอล

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. แจกกระดาษที่มีเกมต่อจุดให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น ให้นักเรียนลากเส้นต่อจุดตามลำดับจนครบ ดูว่าเป็นรูปอะไร
2. ให้นักเรียนช่วยกันเล่าเรื่องเกี่ยวกับภาพ

ขั้นสอน

1. นำภาพประเพณีไทยและวัฒนธรรมไทย ให้นักเรียนดู ชักถามความเข้าใจเกี่ยวกับภาพ รายละเอียดต่าง ๆ ในภาพ คำที่ใช้ในภาพ
2. ให้นักเรียนอ่านและซักถามความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของคำ
3. ครูอธิบายวิธีการเขียนเรื่องว่า ควรตั้งชื่อเรื่องก่อน แล้วแต่งประโยคและเขียนเนื้อเรื่อง
4. ครูให้ดูตัวอย่างการเขียนเรื่องจากภาพและคำที่กำหนดให้
5. ให้นักเรียนทำแบบฝึกเรื่องการเขียนเรื่องจากภาพและคำที่กำหนดให้

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายหลักการเขียนเล่าเรื่องที่ดี
2. ให้นักเรียนเสนอผลงานโดยวิธีสุ่ม เพื่อตรวจสอบความสามารถในการเขียน

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. เกมต่อจุด
2. ภาพประเพณีและวัฒนธรรมไทย
3. แบบฝึกเรื่องการเขียนเรื่องจากภาพและคำ
4. ตัวอย่างการเขียนเรื่องและคำจากภาพเรื่อง

การประเมินผล

1. ชักถามความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการเขียนเล่าเรื่อง
2. ตรวจสอบผลงานจากการทำแบบฝึกในด้านความแปลกใหม่ ใจความภาษาที่ใช้ และอ่าน

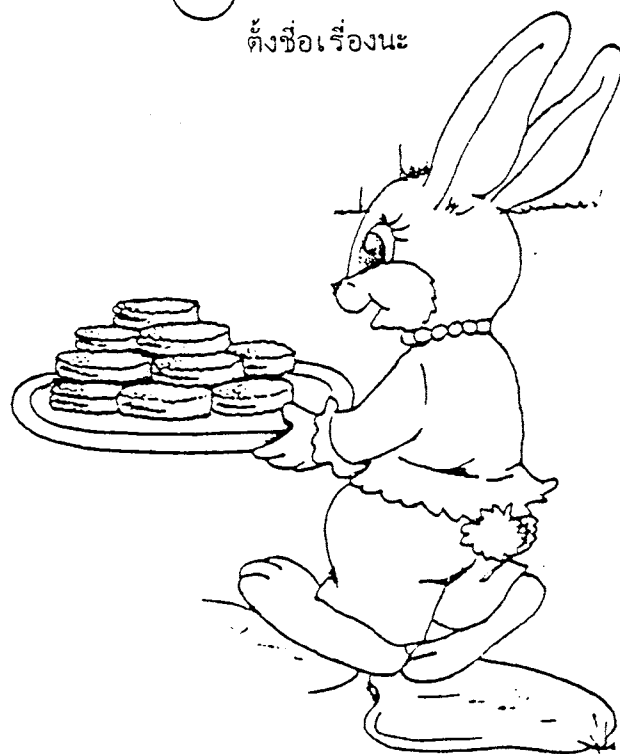
แล้วเข้าใจง่าย

การเขียนเล่าเรื่อง

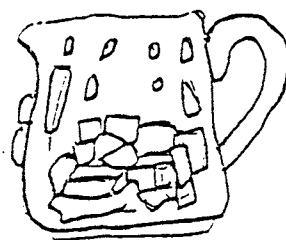
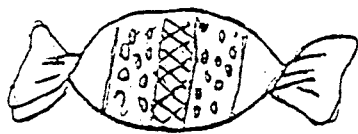
การเขียนเล่าเรื่อง เป็นการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก ออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อสื่อสารให้ผู้อื่นทราบความรู้สึกนึกคิดของตนเอง ฉะนั้นในการเขียนจะต้องเขียนด้วยลายมือที่อ่านง่าย ใช้ภาษาถูกต้อง สำนวนโวหารดี ลำดับความคิดชัดเจนเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย

หลักการเขียนเล่าเรื่องที่ดี

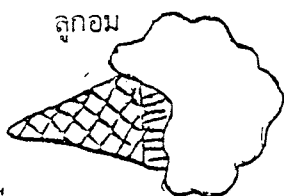
1. ใช้ประโยค
ที่สั้นและกระชับ
2. เขียนตรงไป
ตรงมาไม่วกวน
3. ใช้สำนวน
ภาษาน่าอ่าน
4. ใช้คำที่อ่านแล้ว
เข้าใจง่าย
5. ไม่ใช้คำที่มา
จากภาษาต่างประเทศ
6. อย่าลืม
ตั้งชื่อเรื่องนะ

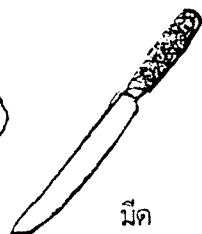
คำสั่ง นักเรียนนำคำที่ครูกำหนดมาให้มา เขียนให้เป็นเรื่องราวตามความคิดของนักเรียนเอง

น้ำแข็ง

ลูกอม

มิด

มังคุด

กระเป๋าก

นกน้อย

พจน

ແມ່

ฟุตบอล

(ฉวีวรรณ, 2538)

เรื่อง .....

This image shows a full page of white paper with ten horizontal rows of small black dots, designed for handwriting practice. The dots are arranged in evenly spaced, parallel lines across the entire width of the page.

คำสั่ง แต่งเรื่องโดยใช้คำต่อไปนี้

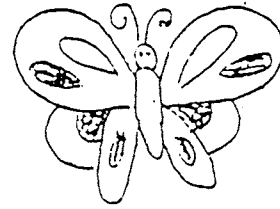
ป่าดอกไม้

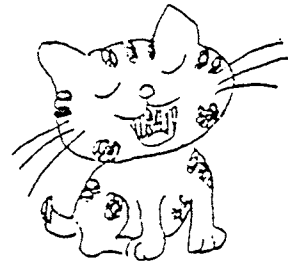
เด็กหญิงน่ารัก

ยายแก่ใจร้าย

ผีเสื้อแสนสวย

แมวดำ

แผนการสอนที่ 14

เรื่อง การเขียนเล่าประสบการณ์

เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

การเขียนเล่าเรื่องราวประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ตนพบเห็น จะทำให้ผู้อ่านอ่านอย่างสนุกสนานเพลิดเพลิน ผู้เขียนจะต้องรู้สึกสนุกและเพลิดเพลินไปขณะเขียน การเล่าเรื่องจะต้องเล่าตามลำดับก่อนหลัง อ่านแล้วเข้าใจเรื่องได้ง่าย การเขียนเรื่องจากประสบการณ์จะสมบูรณ์ได้ก็ต่อเมื่อผู้เขียนได้บอกผลเหตุการณ์นั้น ๆ หรืออาจแสดงข้อคิดที่ได้จากเรื่องนั้น ๆ ก็ได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องการเขียนเล่าประสบการณ์แล้วสามารถ

1. เขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์ของตนเองได้คนละ 1 เรื่อง
2. วาดภาพประกอบการเขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์ได้

เนื้อหา

การเขียนเล่าประสบการณ์ ผู้เขียนจะต้องวางโครงเรื่อง ต้องมีรายละเอียดความสำคัญของเหตุการณ์นั้น ๆ สถานที่ของเหตุการณ์ บุคคลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ วันเวลาลักษณะการเขียนเล่าผู้เขียนต้องเล่าตามลำดับก่อนหลัง เพื่อผู้อ่านจะเข้าใจเรื่องได้ง่าย และควรมีการสรุปเรื่องโดยการให้ข้อคิดหรือผลของเหตุการณ์นั้น ๆ

การเขียนเรื่องที่ต้องการให้ผู้อ่านเกิดความเพลิดเพลินและสนุกสนาน ผู้เขียนจะต้องมีความรู้สึกสนุกและเพลิดเพลินไปด้วยในขณะที่เขียน ถ้าต้องการจะเป็นนักเขียนเล่าเรื่องที่ดี ผู้เขียนจะต้องพยายามฝึกฝนในการเขียนบ่อย ๆ เพราะจะทำให้มีประสบการณ์และจินตนาการทางภาษามากขึ้น

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

ครูให้นักเรียนเล่าประสบการณ์ที่ตนได้พบมาหรือได้ฟังมา ประมาณ 3-4 คน โดยอาจจะเล่าในหัวข้อต่อไปนี้ หรือหัวข้ออื่น ๆ ที่นักเรียนมีประสบการณ์ เช่น

- เล่าเรื่องจากนิทานที่เคยได้ฟัง
- เล่าเรื่องจากหนังสือที่อ่าน หนังสือพิมพ์ หรือหนังสือที่นักเรียนชอบ
- เล่าประสบการณ์จากการไปเที่ยวในระหว่างปิดภาคเรียน
- เล่าสิ่งที่พบเห็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

- เล่าเรื่องความตกใจ ประหลาดใจ กลัว หรือเกลียดในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
- เล่าเรื่องอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในบ้านหรือนอกบ้านของตนเอง

ฯลฯ

ขั้นสอน

1. ครูอธิบายการเขียนเล่าประสบการณ์ให้นักเรียนได้เข้าใจ
2. ครูให้ดูตัวอย่างการเล่าเรื่องจากประสบการณ์ เรื่องบ้านน้อยที่นอนใหญ่และให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็น
3. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเรื่องการเล่าเรื่องจากประสบการณ์

ขั้นสรุป

1. สุ่มผลงานนักเรียนประมาณ 4-5 คน เพื่อนำเสนอให้เพื่อน ๆ ในชั้นได้ชื่นชม
2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายหลักการเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์และมอบหมายให้นักเรียนไปบันทึกเหตุการณ์หรือสิ่งที่นักเรียนประทับใจคนละ 1 เรื่อง เพื่อรวบรวมเป็นผลงานประจำชั้นหรือติดไว้ที่ป้ายนิเทศ

สื่อการเรียนการสอน

1. ตัวอย่างการเขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์ เรื่อง บ้านน้อยที่นอนใหญ่
2. แบบฝึกการเขียนเล่าประสบการณ์

การประเมินผล

1. ความสามารถในการเขียนเล่าเรื่องประสบการณ์ได้ใจความการใช้สำนวนภาษาที่ดี
2. ความแปลกใหม่และความน่าสนใจของภาพประกอบการเล่าเรื่อง

ตัวอย่างการเขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์

เรื่อง บ้านน้อยที่นอนใหญ่

ของ อาจิ้นค์ นัฏพรรค์

"ข้าพเจ้าไปซื้อบ้านที่ขาปลุกขายกลุ่มเล็ก ๆ แต่มีโครงการจะปลูกต่อไปให้ครบ 30 หลัง ขณะนี้ 9 หลัง ข้าพเจ้าเลือกหลังสุดท้ายเพื่อเพิ่ขัณรรมายากาสทอ่งท่งที่ข้าพเจ้ารักเต็มหน้า

มองลึบ ๆ กลางทุ่ง มีกระต๊อบสัปรังเคอยู่หลังหนึ่ง ใช้ถนนคอนกรีตของหมู่บ้านเป็นทางเข้าออก พ่อบ้านเป็นช่างปูน แม่บ้านเป็นกรรมกร แม่ยายเฝ้าบ้าน มีลูกเล็ก ๆ ไล่กัน 6-7 คน ลูกที่ได้ขนาดไปโรงเรียนก็ไปโรงเรียน ลูกเล็ก ๆ ก็อยู่กับยาย พ่อแม่ออกไปทำงานแต่เช้ามืดและกลับค่ำ

ข้าพเจ้าดักคุยกับเขาและเด็ก ๆ วันละ 3-4 ประโยค ข้าพเจ้าคิดว่ามีเรื่องที่กินใจทางบวกหลายเรื่อง

ในยามค่ำพ่อจะหัวกับข้ามาด้วย มือหนึ่งเขาหัวถุงพลาสติกถุงเล็ก ๆ ใส่เหล้าโรง ครอบครวนี้มีหมาตามเป็นพรวนตัวผู้สอง ตัวเมียหนึ่ง และลูกมันอีก 6 ดูราวกับตัวเอกตัวหนึ่งคือชายเญญใจดัดหินขายแต่เป็นราชาแห่งฝูงหมาตี ๆ ในเรื่อง "โลกิยชน" ของจอห์น สไตน์เบ็คที่ข้าพเจ้าอ่านสำนวนแปลของประมุข อุณหฐูป อย่างเพลิตเพลิน

ทำไมหมาจึงรักเขา ทั้ง ๆ ที่เขาคงจะแทบไม่มีเศษอาหารให้มัน เมื่อเขาและลูกออกจากกระท่อม มันจะแวดล้อมราวขบวนแห่ มันคงจะรู้ว่านายของมันจน และมันตามเขาไปให้กำลังใจในท้องถนน แล้วมันก็หาอาหารกินเองในขณะที่นายของมันเจียดเงินเล็กน้อยซื้อของมายังชีพในครอบครวของเขา

เที่ยงวันหนึ่ง ข้าพเจ้ามองไปลึบ ๆ และเห็นพวกเด็ก ๆ เอาผ้าขาวผืนใหญ่ขาวสะอาด ออกตากแดด โดยไ้ใช้รั้วเหล็กที่กั้นบริเวณนั้นเป็นราวตาก

เขาคงจะรับจ้างซักผ้า

ข้าพเจ้าดักถามเด็กว่ารับจ้างซักผ้าหรือ ตั้งใจจะแสดงน้ำใจเผื่อแผ่โดยจะจ้างเขาซักผ้าปูที่นอนที่ข้าพเจ้ายังไม่ซักเลย ตั้งแต่นอนอยู่บ้านนี้ลึบกว่าวันแล้ว

เด็กน้อยตอบว่าเปล่า นั่นเป็นผ้าปูที่นอนของพ่อแม่

มันเป็นผืนโตกว่าของข้าพเจ้าและมันสะอาดกว่าของข้าพเจ้า"

(บรรเทา, 2537)

ตัวอย่างการเขียนเล่าประสบการณ์

เรื่อง ฉันไปเที่ยวพัทยา

ของอัคราวรรณ ประกิจธรรมรังษี

"ครอบครัวของฉันไปเที่ยวพัทยาเมื่อคราวโรงเรียนปิดภาคปลาย เราไปพักที่วิลล่านาวัน หาดจอมเทียน สวยงาม อากาศดี ฉันไปกับคุณแม่ คุณน้ำ พี่ ๆ น้อง ๆ เราไปถึงพัทยาเช้าวันเสาร์ ฉันตื่นเต้นมากเมื่อเราขึ้นของเข้าที่พักรับประทานอาหาร พักผ่อน แล้วฉันกับพี่ ๆ จึงลงเล่นน้ำในเวลาย่ำถึงเย็น เราค้างคืนที่นั่นหนึ่งคืน และกลับกรุงเทพฯในวันอาทิตย์กลับถึงบ้านในเย็นวันเดียวกัน"

(กรรณิการ์, 2533)

ตัวอย่างการเขียนเล่าประสบการณ์

เรื่อง วันแข่งว่ายน้ำที่ราชนาวิ

ของ ชนกานต์ ผดุงอรรถ

"วันที่ 30-31 มกราคม พ.ศ. 2526 สโมสรราชนาวิจัดแข่งขันว่ายน้ำประเภทสโมสรที่สระว่ายน้ำโรงเรียนนายเรือ ฉันอยู่ในสโมสรนานาชาติ ลงแข่งประเภทเดี่ยวผลัด ฉันแข่งว่ายกบ 50 เมตรได้ที่สอง ได้เหรียญเงินฉันแข่งผลัดได้ที่สามเหรียญทองแดง ฉันชอบตอนรับประทานอาหาร ฉันเล่นกับพี่และน้องสนุกมาก"

(กรรณิการ์, 2533)

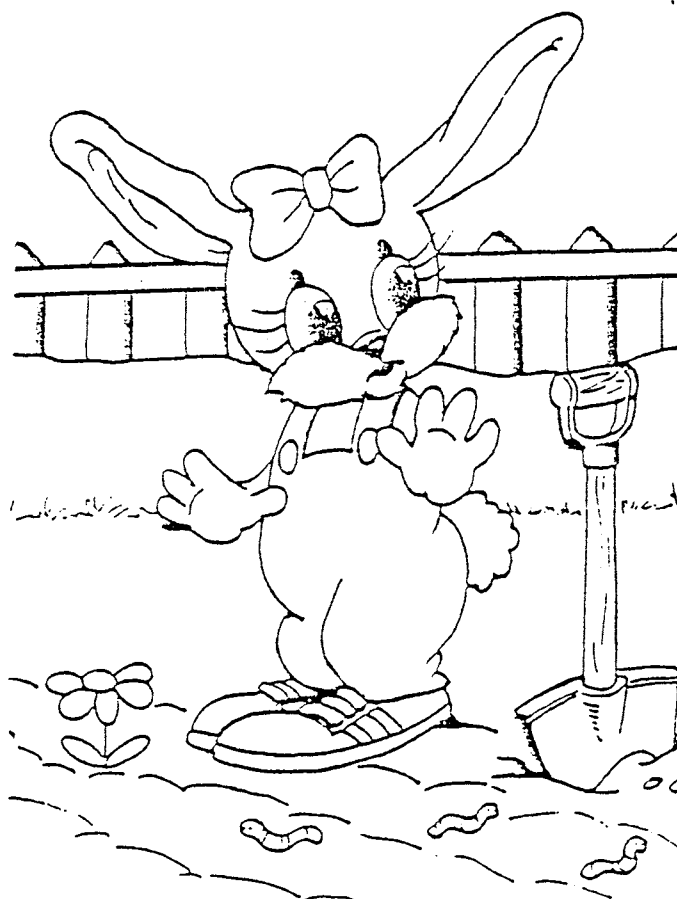
ตัวอย่าง การนำเหตุการณ์ที่ได้พบหรือกระทำเพื่อเล่าให้เพื่อนฟัง

วันหนึ่งขณะที่เด็กทั้งสองเดินไปโรงเรียน เขาพบหญิงชราผู้หนึ่งมีของพะรุงพะรัง บนไหล่ทั้งสองข้างสะพายย่ามใส่ของ ที่แขนทั้งสองข้างคล้องกระบ่า ซึ่งมองดูค่อนข้างหนัก และที่มือข้างขวายังถือห่อของอีกห่อหนึ่ง เด็กทั้งสองรีบเดินเข้าไปใกล้หญิงผู้นั้น แล้วเขาพูดขึ้นพร้อมกันว่า "คุณยายครับ ให้ผมช่วยถือเถิดครับ" หญิงชราตอบว่า "ไม่เป็นไรหลานเอ๋ย ยายยังไหว หลานมีกระบ่าถืออยู่แล้ว รีบเดินไปเถิด ประเดี๋ยวจะถึงโรงเรียนเช้า" เด็กทั้งสองไม่ยอม ตรงเข้าไปช่วยเพราะเขาสงสารยาย เด็กแต่ละคนช่วยนำกระบ่าที่คล้องอยู่ที่แขนแต่ละข้างมาช่วยถือ ขณะที่เดินไปก็ชวนยายคุยไปตลอดทางจนกระทั่งถึงบ้านยาย บ้านยายอยู่ใกล้ ๆ กับโรงเรียนของเขาทั้งสอง เมื่อถึงบ้าน ยายขอใบเด็กทั้งสอง แล้วนำขนมมาแบ่งให้เด็กทั้งสองพร้อมกับให้ศีลให้พร เด็กทั้งสองมีความสุขและดีใจที่ได้ช่วยหญิงชรา เมื่อมาโรงเรียนในเวลาเช้ามีการเล่าเรื่องจากประสบการณ์หน้าห้องเรียน เด็กทั้งสองได้ออกไปเล่าให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง เมื่อเขาเล่าจบ เพื่อน ๆ และครูปรบมือให้กำลังใจ และคุณครูกล่าวคำยกย่องและชมเชยให้เพื่อน ๆ ฟัง ในเวลาเย็นโรงเรียนเลิก คุณครูได้เขียนบัตรเล็กชมเชยในคุณงามความดีของเด็กทั้งสองที่กระทำในวันนี้ โดยให้เด็กทั้งสองนำไปมอบให้คุณพ่อคุณแม่

แบบฝึกเรื่อง การเขียนเล่าประสบการณ์

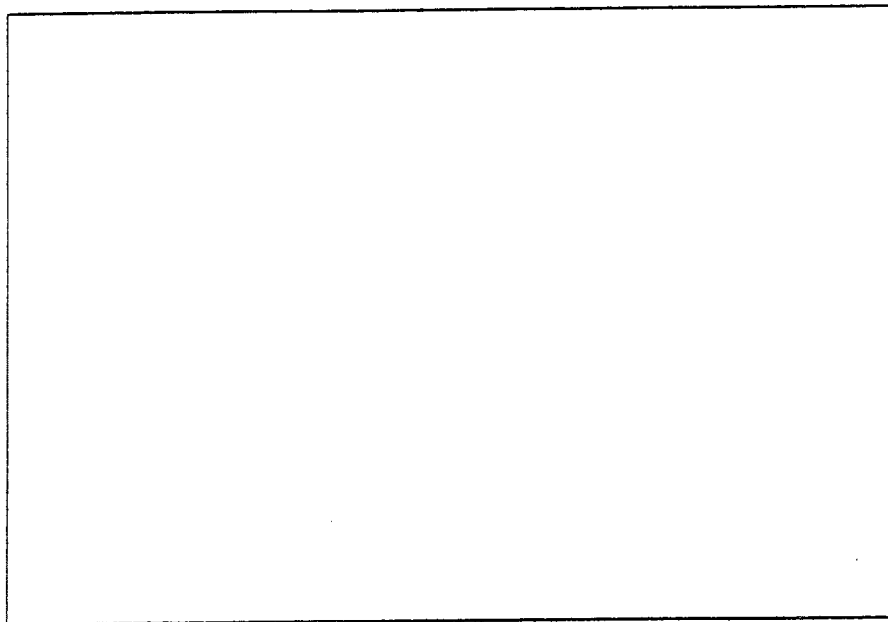
การเขียนเล่าประสบการณ์

ผู้เขียนจะต้องวางโครงเรื่อง มีรายละเอียด ความสำคัญของ
เหตุการณ์นั้น ๆ สถานที่ บุคคลที่เกี่ยวข้อง วัน เวลา
การเล่าต้องเล่าตามลำดับก่อนหลัง เพื่อให้ผู้อ่าน
เข้าใจง่าย และควรมีการสรุปเรื่องโดย
การให้ข้อคิดหรือผลของเหตุการณ์นั้น

คำสั่ง

ให้นักเรียนเขียนเล่าประสบการณ์ที่ตนเองประทับใจและวาดภาพประกอบด้วย

เรื่อง .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการสอนที่ 15
เรื่อง การเขียนเรื่องจากภาพ
เวลา 3 คาบ (60 นาที)

สาระสำคัญ

การเขียนเล่าเรื่องเป็นการสื่อสารเพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบเรื่องราวต่าง ๆ เพื่อสร้างความสนใจ ซึ่งผู้เขียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจและใช้ภาษาตลอดจนสำนวนการแต่งประโยค การลำดับเนื้อเรื่องและความคิด และการสรุปเรื่อง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องการเขียนเรื่องราวจากภาพแล้วสามารถ

1. ใช้สำนวนภาษาในการเขียนเรื่องได้ถูกต้อง
2. ตั้งชื่อเรื่องและเขียนบรรยายภาพเป็นเรื่องราวได้
3. สรุปหลักเกณฑ์ในการเขียนเรื่องราวต่าง ๆ ได้

เนื้อหา

การเขียนเรื่องราวต่าง ๆ เป็นการสื่อสารให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเรื่องหลักในการเขียนจะต้องประกอบด้วย 3 ส่วนคือ การนำเรื่อง เนื้อเรื่อง และการสรุป

การนำเรื่อง คือการเสนอเรื่องให้ผู้อ่านทราบย่อ ๆ ว่าผู้เขียนมีวัตถุประสงค์อย่างไร มีเนื้อหาและใจความสำคัญเกี่ยวกับอะไร

เนื้อเรื่อง คือการขยายรายละเอียดซึ่งจะแบ่งเป็นหลายย่อหน้า แต่ละย่อหน้าจะแสดงข้อคิดหรือใจความสำคัญเพียงอย่างเดียว

การสรุปเรื่อง คือ การลงท้ายด้วยการสรุปใจความสำคัญของเรื่องทั้งหมด และอาจจะให้ข้อคิดหรือปัญหาบางอย่างไว้ให้ผู้อ่านนำไปคิดก็ได้

สำนวนที่ใช้ในการเขียนเรื่อง

1. การใช้ภาษาให้ถูกไวยากรณ์ เพราะถ้าใช้ผิดหรือเรียงผิด ความหมายอาจเปลี่ยนไป ส่วนมากนิยมเรียงประธาน กริยา กรรม ตามลำดับ

2. การเลือกพจน์ถ้อยคำในการเขียนไม่ควรใช้ภาษาพูด เช่น ใช้ไหม ดีจัง เมื่อไหร่ และอื่น ๆ ซึ่งคำเหล่านี้ควรใช้คำว่า ใช้อย่างไร ดีมาก เมื่อไร จะเหมาะกว่า ควรหลีกเลี่ยงการใช้คำศัพท์ คำยากโดยไม่จำเป็น โดยเฉพาะคำสแลงแล้วไม่ควรใช้เลย

3. การแต่งประโยค อย่างแต่งประโยคให้มีข้อความเป็นเยื่อ พยายามเขียนให้กระชับ ความและเข้าใจง่าย หลีกเลี่ยงประโยคยาว ๆ ที่จะทำให้อ่านเบื่อ

4. การลำดับเนื้อเรื่องและความคิด คำพูดที่แสดงความคิดต้องมีเหตุผลไม่เช่นนั้นจะพูดอะไรก็พูดไปเรื่อย ๆ

การตั้งชื่อเรื่อง ควรหลีกเลี่ยงการตั้งชื่อที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้

1. ชื่อเรื่องที่มีความหมายกว้างและคลุมเครือไม่ชัดเจน เช่น ความดี หรือความชั่ว และอื่น ๆ แต่ควรเป็นความดีของน้องเล็ก เป็นต้น

2. ชื่อเรื่องที่มีลักษณะเป็นสิ่งที่ละอั่นกันและน้อย เช่น เล็ก ๆ น้อย ๆ ในชีวิตของฉัน ควรจะตั้งชื่อเป็น "ตอนหนึ่งในชีวิต" หรือ "วัยเด็กของฉัน" หรือ "เมื่อฉันยังเล็ก"

3. ชื่อเรื่องแบบหนังสือพิมพ์วารสารต่าง ๆ เช่น เทียวเฟื่องเมืองเชียงใหม่ ควรใช้ว่า บันทึกการเทียวเชียงใหม่ เป็นต้น

4. ควรหลีกเลี่ยงชื่อเสียงที่เป็นกระชู้ เช่น เพื่อนกินหาง่ายเพื่อนตายหายาก ควรเป็นเพื่อนที่ฉันรักที่สุด เป็นต้น

5. หลีกเลี่ยงการกำหนดชื่อเรื่องที่เป็นภาษาต่างประเทศ

การตั้งชื่อเรื่องที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1. เป็นชื่อที่น่าสนใจ แปลกใหม่
2. ควรมีความหมายกระชับรัด ชัดเจน
3. สัมพันธ์กับเนื้อหาในเรื่อง

(บรรเทา, 2537)

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน

2. ครูอธิบายวิธีการดำเนินกิจกรรมพร้อมกับสาธิตให้ผู้เรียนเข้าใจคือ ให้ผู้เรียนแต่ละคนในกลุ่มเขียนข้อความเรียงกันไปคนละประโยคโดยไม่พูดกันเลย เมื่อแต่ละคนเขียนเสร็จก็ส่งต่อไปให้คนอื่น ๆ ในกลุ่มเขียนจนครบทุกคน สำหรับการเขียนนั้นผู้เขียนแต่ละคนจะต้องดูข้อความจากประโยคตอนต้นให้เข้าใจ และเขียนข้อความต่อไปให้ต่อเนื่องกับประโยคนั้น ๆ

3. หลังจากที่ได้แต่งเรื่องจบแล้ว ให้ทุกคนช่วยกันวาดภาพประกอบเรื่องที่แต่งและระบายสีให้สวยงาม

4. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเล่าเรื่องที่เขียนที่หน้าชั้น ให้เพื่อน ๆ วิจารณ์และติชม

ขั้นสอน

1. ครูนำภาพให้นักเรียนดู และพูดคุยซักถามความเข้าใจเกี่ยวกับภาพสิ่งที่เกี่ยวข้องกับภาพ (ภาพผึ้งตอมดอกไม้)
2. ครูนำตัวอย่างการเขียนรายละเอียดของภาพและการตั้งชื่อเรื่องให้นักเรียนอ่าน
3. ครูอธิบายเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการเขียนเรื่องราวต่าง ๆ จากภาพ
4. ให้นักเรียนวาดภาพประกอบการเล่าเรื่องคนละ 1 เรื่อง

ขั้นสรุป

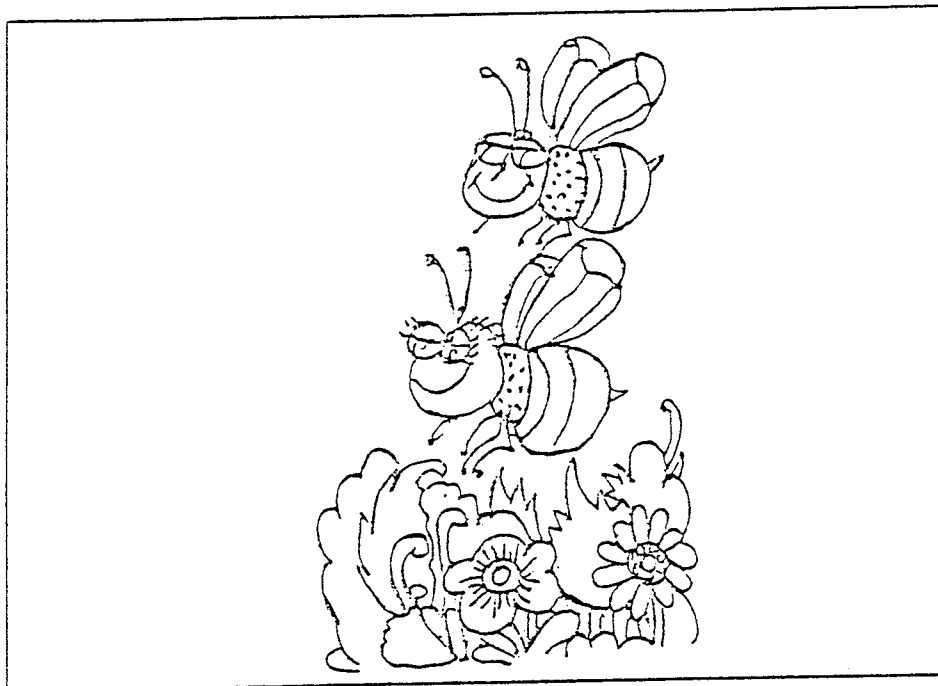
1. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักเกณฑ์ในการเขียนเรื่องราวต่าง ๆ
2. นำผลงานของนักเรียนไปจัดป้ายนิเทศ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะแนวทางของการบรรยายและการแต่งเรื่องที่ดี เพื่อให้นักเรียนจะได้นำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป
3. ให้นักเรียนทำแบบฝึกการเขียนบรรยายภาพ

สื่อการเรียนการสอน

1. ดินสอ สีเมจิก หรือสีเทียน
2. กระดาษวาดภาพจำนวน 30 แผ่น
3. ภาพและคำบรรยายเรื่องผึ้งกับดอกไม้
4. แบบฝึกการเขียนบรรยายภาพ

การประเมินผล

1. ซักถามความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องและภาพที่เขียน
2. การใช้ส่วนวนภาษาในการเขียนได้ถูกต้อง
3. ตรวจผลงานจากการทำแบบฝึกโดยคำนึงหลักเกณฑ์ในการเขียนและความแปลกใหม่ ความน่าสนใจของผลงาน

ตัวอย่างคำบรรยายเกี่ยวกับภาพ

ดอกไม้ดอกนี้คงจะมีสีสวย มีกลิ่นหอม และมีน้ำหวานมาก ผึ้งจึงต้องการที่จะดูดน้ำหวานจากเกสรของดอกไม้ ฉันอยากเป็นผึ้งบ้างจะได้บินไปตอมดอกไม้ที่มีสีสวย ๆ ฉันคงจะมีความสุขถ้าฉันได้ทำเช่นนั้น

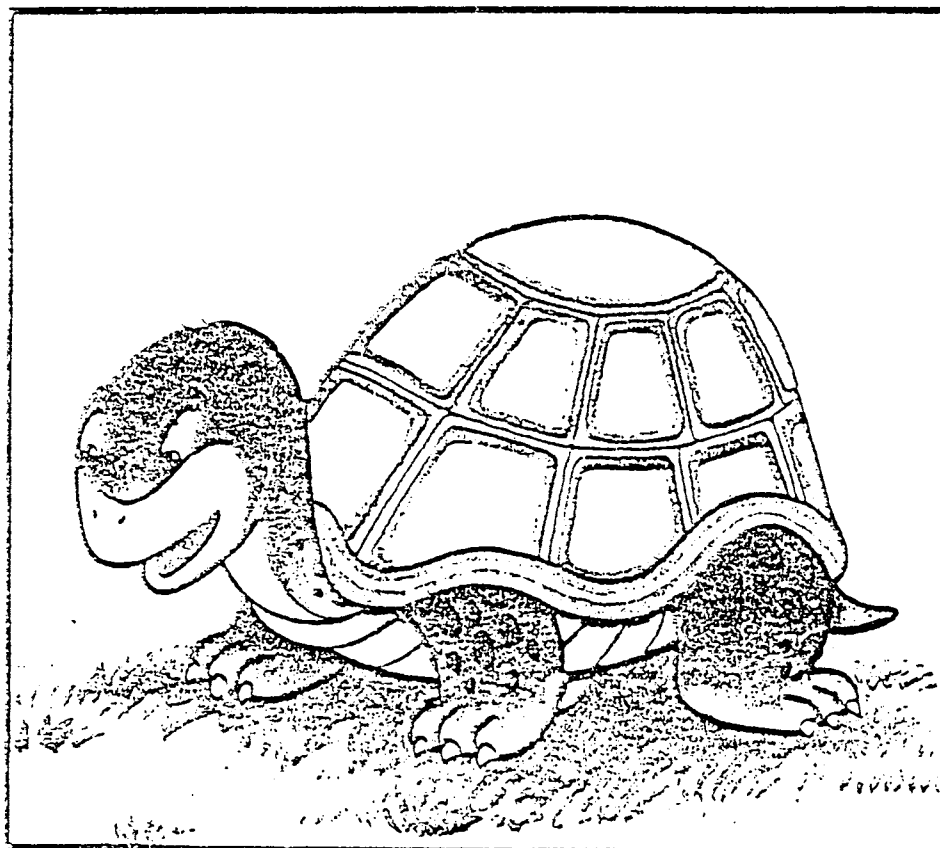
หรือ

ฉันเห็นผึ้งที่กำลังตอมเกสรดอกไม้ ฉันรู้สึกรำคาญ ฉันกลัวกลัวดอกไม้จะซ้ำ ดอกไม้จะซ้ำ ดอกไม้จะหมดสวยงาม ถ้าฉันอยู่ใกล้ ๆ ดอกไม้นั้นฉันจะไล่ผึ้งให้บินไปอยู่ที่อื่น ๆ

(กรรณิการ์, 2533)

การเขียนเล่าเรื่องจากภาพ มีหลักในการเขียน ดังนี้

1. ทำความเข้าใจรายละเอียดและคำต่าง ๆ ที่ใช้ในภาพ
2. เมื่อเข้าใจภาพและคำดีแล้วให้ตั้งชื่อเรื่องก่อน
3. แต่งประโยคเกี่ยวกับภาพ คำที่นำมาแต่งประโยคจะต้องสัมพันธ์กับภาพและสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง
4. จัดลำดับก่อนหลังในการเรียงประโยค เพื่อให้ใจความไม่สับสน
5. เนื้อเรื่องไม่ควรยาวเกินไปแต่ให้ได้ใจความ

คำสั่ง ให้นักเรียนบรรยายภาพตามความคิดของนักเรียน

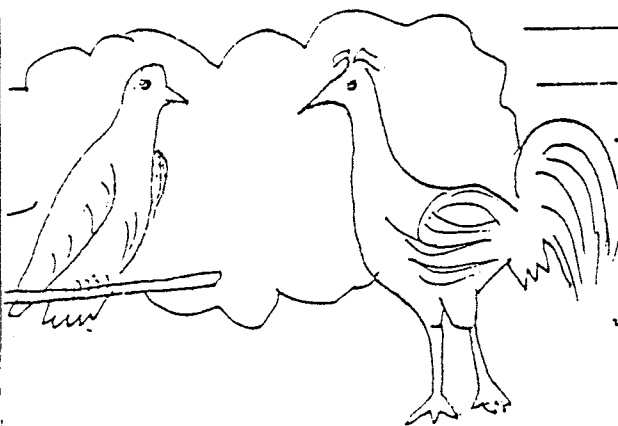

(กรมวิชาการ, 2535)

แผนการสอนที่ 16
เรื่อง การเขียนนิทาน
เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

นิทานเป็นการเขียนเพื่อให้ความความเพลิดเพลินสนุกสนาน ได้ข้อคิด และเป็นคติสอนใจนิทานจึงเป็นเรื่องราวที่ให้แง่คิดในการดำเนินชีวิตและแฝงคติสอนใจที่สามารถฟังได้ทั้งเด็กและผู้ใหญ่

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องการเขียนนิทานแล้วสามารถ

1. บอกลักษณะของนิทานได้
2. อธิบายหลักการเขียนนิทานได้
3. เขียนนิทานได้อย่างน้อยคนละ 1 เรื่อง
4. วาดภาพประกอบนิทานที่ตนเองแต่งได้

เนื้อหา

การเขียนนิทาน

ลักษณะของนิทาน

1. มีโครงเรื่อง โครงเรื่องจะผูกเรื่องให้ตัวละครดำเนินความสัมพันธ์เกี่ยวกับและมีแนวคิดที่จะให้ตัวละครแสดงพฤติกรรมที่ดีและไม่ดี เพื่อเป็นการสอนผู้อ่านหรือให้ข้อคิดแก่ผู้อ่าน
2. ตัวละคร ตัวละครในนิทานจะเป็นมนุษย์ เทวดา ยักษ์ หรือสัตว์ ต่าง ๆ ตัวละครจะต้องมีชีวิตจิตใจแสดงการกระทำที่ดีและไม่ดี เพื่อชี้ให้เห็นโทษและประโยชน์ของการประพฤติเช่นนั้น
3. บทสนทนา มีความสำคัญมาก เพราะนิทานมักจะใช้บทสนทนาเป็นการดำเนินเรื่องแต่ในบางครั้งอาจเป็นการเล่าเรื่องธรรมดาโดยไม่มีบทสนทนาประกอบเลยก็ได้
4. มีฉากหรือสถานที่ของเหตุการณ์ที่เกิดที่ไหน
5. มีข้อคิดแฝงอยู่ในนิทาน หรืออาจจะบอกข้อคิดต่าง ๆ ในตอนจบ เช่น นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า.....

วิธีการเขียนนิทาน

1. ผูกโครงเรื่องนิทาน หรือนำนิทานมาปรับปรุงให้เหมาะแก่ผู้อ่าน
2. เขียนประโยคสั้น ๆ และใช้ภาษาง่าย ๆ

3. สอดแทรกคติสอนใจหรือคุณธรรมลงในนิทานด้วย
  4. อ่านหนังสือนิทานต่าง ๆ หรือฟังนิทานที่มีผู้เล่า จะทำให้ได้ความคิดเกี่ยวกับนิทาน ซึ่งเป็นประสบการณ์พื้นฐานที่นำมาดัดแปลงและผูกเป็นเรื่องใหม่ได้
  5. การเขียนนิทานไม่ต้องมีรายละเอียดมากนัก โดยเฉพาะฉากไม่ต้องบรรยายมากเพราะมุ่งที่เนื้อหาเป็นหลัก
  6. การเขียนนิทานอาจเขียนเป็นร้อยแก้วหรือร้อยกรองก็ได้
- (บรรเทา, 2537)

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ครูเล่านิทานเรื่อง คีตกกลางเมือง ให้นักเรียนฟังและให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในแง่ต่าง ๆ เช่น ลักษณะของตัวละครแต่ละตัว แง่คิดที่ได้จากเรื่องแนวทางการป้องกันปัญหาในเรื่อง

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนให้ออกมาเล่านิทานที่ตนเองได้ฟังมาประมาณ 2-3 คน
2. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงแนวคิดหรือคติที่ได้จากเรื่อง
3. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คนช่วยกันคิดนิทานกลุ่มละ 1 เรื่อง
4. ครูอธิบายลักษณะของนิทานและวิธีการเขียนนิทาน
5. ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนโครงร่างลงในกระดาษและครูช่วยแก้ไขส่วนให้เข้าใจ

ความสละสลวย แล้วนำมาวาดภาพประกอบ

ขั้นสรุป

1. ให้นักเรียนทำแบบฝึกการเขียนนิทานจากเรื่องและภาพที่ครูกำหนดให้
2. ให้นักเรียนคิดนิทานโดยวางโครงเรื่องเองคนละ 1 เรื่องแล้วเขียนนิทานมา

รวบรวมเป็นเล่มเพื่อเก็บไว้ประจำชั้น

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเรื่อง คีตกกลางเมือง
2. แบบฝึกการเขียนนิทาน
3. สีเมจิกหรือสีเทียน
4. กระดาษวาดภาพ

การประเมินผล

1. สนทนาซักถามนักเรียนในหัวข้อต่อไปนี้
  - 1.1 นิทานมีลักษณะอย่างไร
  - 1.2 นักเรียนจะมีวิธีการเขียนนิทานอย่างไร
 โดยดูความสามารถในการตอบคำถามได้ถูกต้อง
2. ตรวจสอบผลงานจากการทำแบบฝึกการเขียนนิทาน ในด้านการผูกเรื่อง การใช้ภาษา
ข้อคิดหรือคติที่ได้จากเรื่อง
3. ความสามารถในการวาดภาพประกอบนิทานที่ตนเองเขียน

นิทานเรื่องศึกกลางเมือง

ชาวบ้านนอกคนหนึ่ง วันนั้นเขาแบกไหน้ำผึ้งเข้าไปในเมือง เมื่อเดินไปตามถนนมา
ตะลึงแลดูบ้านเมืองอยู่ เพราญมีรถคันหนึ่งขับมาชนเขาจึงล้มลง ไหน้ำผึ้งตกแตก น้ำผึ้งก็หกหล่น
อยู่บนถนน แมลงวันได้กลิ่นน้ำผึ้งก็มากินน้ำผึ้งเป็นกลุ่มใหญ่ จึงจกเห็นก็มาตอดลงกินแมลงวัน แมว
ตัวหนึ่งเห็นจึงจกก็วิ่งตะครุบ ฝ่ายหมาแลเห็นแมวก็กินแมว เจ้าของแมวเห็นหมาไล่แมวของตนก็
ฉวยได้ไม้ไล่ตีหมา ฝ่ายเจ้าของหมาเห็นดังนั้นก็โกรธ จึงเกิดเป็นปากเสียงกันขึ้นกับเจ้าของแมว
ต่างคนต่างเถียงกัน ไม่ช้าก็เกิดทำร้ายกันต่าง ๆ จนถึงกับเกิดตีกันขึ้นข้างหนึ่งสู้ไม่ได้ก็ไปบอก
พวกห้องยกกันมาตี อีกข้างหนึ่งก็ยกกันออกมาต่อสู้กันจนเป็นเหตุใหญ่โต บาดเจ็บและล้มตายข้าง
ละหลาย ๆ คน ใครๆ ที่อยู่แถวนั้นจะเข้าห้ามปรามจับกุมอะไรก็ทำไม่ได้ เพราะกำลังตีกันชุลมุน
ใหญ่ คล้ายกับเกิดศึกกลางเมือง จนถึงกับทหารต้องยกเป็นกองทัพกันออกมาปราบปราม จับเอาคู่
ทะเลาะวิวาทนั้นไปไต่สวนทั้งสองฝ่าย

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแม้แต่เล็กน้อยก็อย่าประมาท ถ้าไม่รีบระงับเสียก็อาจลุกลามใหญ่โตได้

จากหนังสืออ่านนิทานสุภาวดี

ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

การเขียนนิทาน

นิทาน เป็นการเขียนเพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ได้จัดคอและ เป็นคติสอนใจ นิทานจึงเป็นเรื่องราวที่ไว้งัดคิดในการดำเนินชีวิตและแฝงคติสอนใจที่สามารถหำได้ทั้ง เด็กและผู้ใหญ่

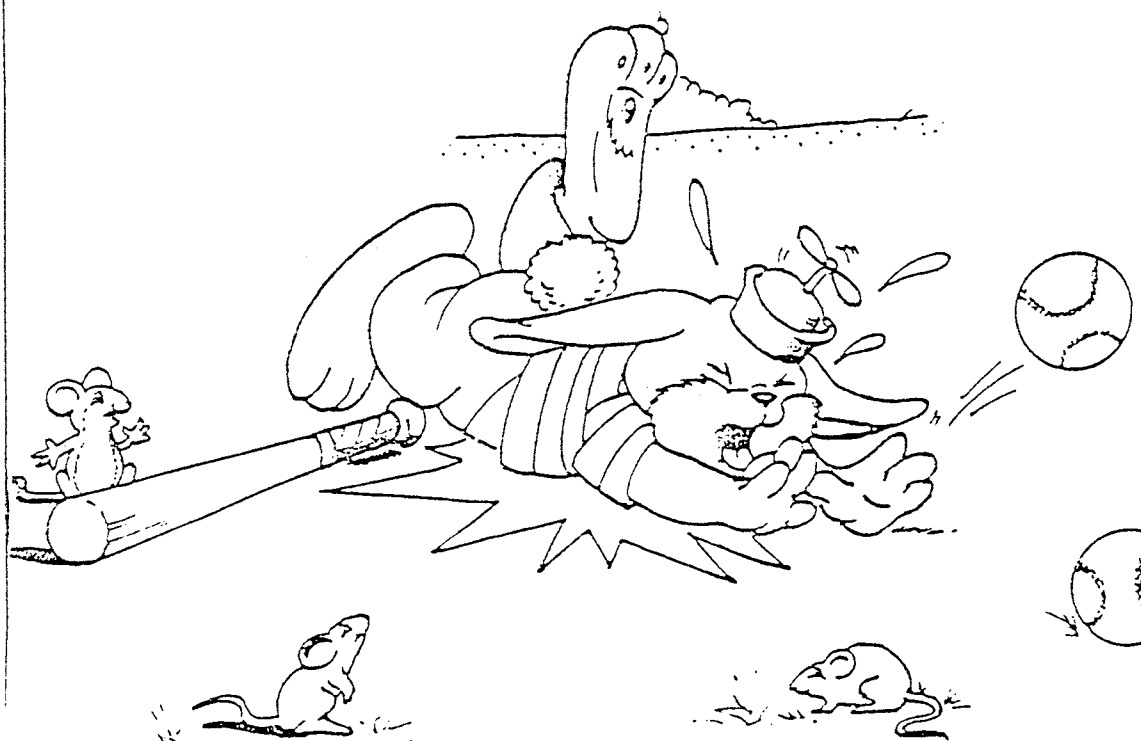
ลักษณะ ของนิทาน

1. มีโครงเรื่อง ให้ตัวละครดำเนินความสัมพันธ์หรือเกี้ยวพาราสีและมีแนวคิดที่จะให้ตัวละครแสดงความสามารถที่ดีและไม่ดี เพื่อให้ข้อคิดแก่ผู้อ่าน
2. ตัวละคร จะเป็นมนุษย์ เทวดา ยักษ์ หรือสัตว์ ตัวละครต้องมีชีวิตจิตใจ แสดงการกระทำทั้งทางดีและไม่ดี เพื่อชี้ให้เห็นโทษและประโยชน์ของการประพฤติเช่นนั้น
3. บทสนทนา มีความสำคัญมาก เพราะนิทานใช้บทสนทนาในการดำเนินเรื่อง
4. มีฉากหรือสถานที่ของเหตุการณ์ว่าเกิดที่ไหน
5. มีคติหรือข้อคิด

วิธีเขียนนิทาน

1. ผูกโครงเรื่องหรือนำนิทานมาปรับปรุงให้เหมาะกับผู้อ่าน
2. เขียนประโยคสั้น ๆ และใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย
3. สอดแทรกคติสอนใจหรือคุณธรรมลงไปในนิทานด้วย
4. อ่านหนังสือนิทานต่าง ๆ ใ้้มาก ๆ จะเป็นพื้นฐานในการนำมาดัดแปลงและผูกเป็นเรื่องใหม่ได้
5. การเขียนนิทานไม่ต้องมีรายละเอียดมากนัก ควรมุ่งที่เนื้อหาเป็นหลัก
6. อาจเขียนเป็นบทร้อยกรองหรือร้อยแก้วก็ได้

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนนิทานตามความคิดของตนเอง 1 เรื่อง และวาดภาพประกอบ

เรื่อง .....

.....

.....

.....

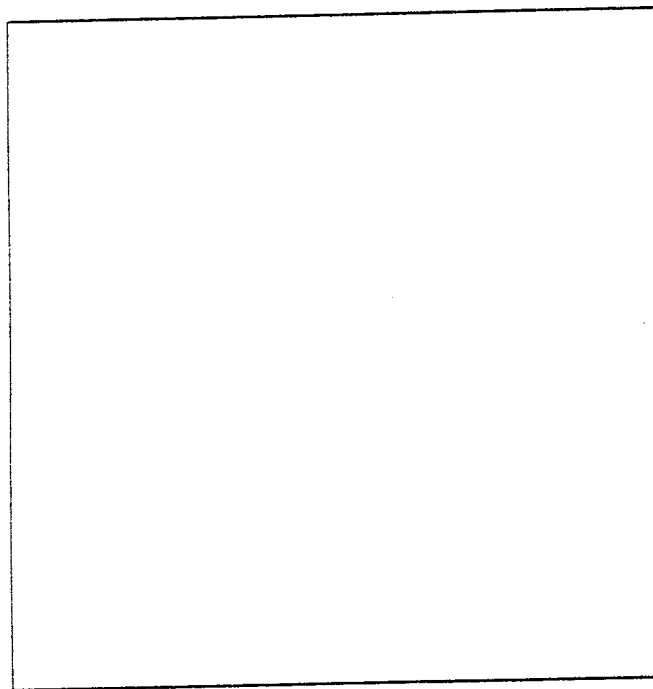
.....

.....

.....

.....

.....

แผนการสอนที่ 17
 เรื่องการเขียนเรื่องจากจินตนาการ
 เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

การเขียนเรื่องจากจินตนาการเป็นการฝึกให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการเขียนเพื่อนำจินตนาการมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ในการเขียนผู้เขียนจะต้องมีสมาธิ ความสงบ ความสบาย และจิตใจที่ผ่อนคลาย จึงจะสามารถเขียนได้ดี

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องการเขียนเรื่องจากจินตนาการแล้วสามารถ

1. เขียนเรื่องจากจินตนาการได้อย่างน้อยคนละ 1 เรื่อง
2. วาดภาพจากจินตนาการของตนเองได้

เนื้อหา

การเขียนเรื่องจากจินตนาการ เป็นการเขียนความรู้สึกของตนเองออกมาเพื่อแสดงให้ผู้อื่นได้รับรู้และเข้าใจในจินตนาการนั้น ในการเขียนเรื่องจากจินตนาการผู้เขียนจะต้องฝึกฝนตนเองให้มีสมาธิ ความสงบ ความสบาย และจิตใจที่ผ่อนคลาย จึงจะทำให้การเขียนภาพจากจินตนาการเป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์ บุคคลแต่ละคนย่อมมีจินตนาการที่แตกต่างกันออกไปตามประสบการณ์และความรู้สึกนึกคิด

วิธีการที่จะทำให้นักเรียนเกิดจินตนาการคือ ใช้วิธีการทำสมาธิ การฝึกกำหนดลมหายใจเข้าออก การอ่านและค้นคว้า (สมศักดิ์, 2535)

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนนั่งสมาธิประมาณ 10 นาที โดยครูอ่านข้อความต่อไปนี้และให้นักเรียนสมมุติว่าตัวเองอยู่ในจินตนาการนั้น

แบบฝึกการใช้จินตนาการที่สมมุติว่านักเรียนอยู่ในจินตนาการ

"ให้นักเรียนจินตนาการว่าตนเองเป็นเมล็ดพันธุ์ผัก.....นักเรียนมีรูปร่างกลม นอนนิ่งอยู่ในดินที่แห้ง.....ตอนนี้ฝนเริ่มตก ดินรอบ ๆ ตัวนักเรียนเริ่มเปียก.....จินตนาการว่านักเรียนเติมน้ำและดูความชุ่มชื้น.....นักเรียนเริ่มเจริญเติบโต.....ภายในเปลือกนั้นร่างกายของนักเรียนเริ่มขยายออก.....รากค่อย ๆ งอกออก.....รากยาวขึ้นแล้วต้นงอกมานอก

เปลือกของเมล็ด.....เปลือกแตกแยกรู้สึกว่ารากโผล่ออก ออกมาสัมผัสความมืดและความ
 เบียดขึ้นของดิน.....นักเรียนโตขึ้นเรื่อยๆ .....ใบเลี้ยงที่ขงงอยู่เริ่มต้นตัวให้ตรง
 ขึ้น.....รู้สึกว่าร่างกายยืดมากขึ้นเนื่องจากรากยาวออกไปในดิน และใบเลี้ยงพุ่งขึ้นสู่เบื้องบน..
 ปลายยอดของใบเลี้ยงของนักเรียน ขณะนี้กำลังจะทะลุผิวดินแล้ว.....รู้สึกว่าคุณเองได้ทะลุ
 ผ่านหน้าดินมาแล้ว.....มองไปรอบ ๆ ในโลกใหม่ของนักเรียน.....ฟังเสียงต่าง ๆ
 .....สัมผัสแสงอาทิตย์และอากาศรอบ ๆ.....สูดกลิ่นใหม่ ๆ.....ยึดตัวเองเข้าหา
 แสงอาทิตย์.....แยกใบเลี้ยงทั้งคู่ออกจากกัน.....เมื่อนักเรียนพร้อมแล้วให้ตั้งจินตนา
 การเข้าสู่สภาพปกติของชั้นเรียนแล้วลืมหาค (สมศักดิ์, 2535)

2. ครูสนทนากับนักเรียนถึงความรู้สึกที่มีต่อเหตุการณ์และให้นักเรียนอภิปรายแสดง
 ความคิดเห็น

ขั้นสอน

1. ครูนำตัวอย่างการเขียนเรื่องและภาพจากจินตนาการให้นักเรียนดูและสังเกต
2. ครูอธิบายหลักในการเขียนเรื่องจากจินตนาการ
3. ให้นักเรียนทำแบบฝึกการเขียนเรื่องจากจินตนาการ

ขั้นสรุป

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเพื่อการซักถามและแสดงความคิดเห็น เช่น
  - สิ่งที่น่าสนใจจากจินตนาการเหมือนกับอะไร
  - นักเรียนได้ยินเสียงอะไรบ้าง
  - นักเรียนรู้สึกอย่างไรขณะที่.....

สื่อการเรียนการสอน

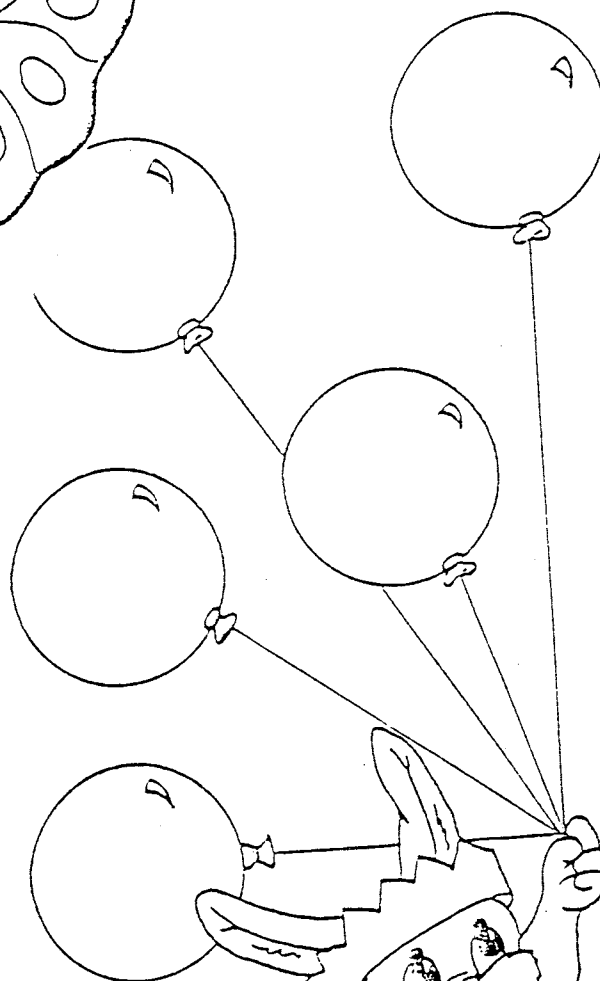
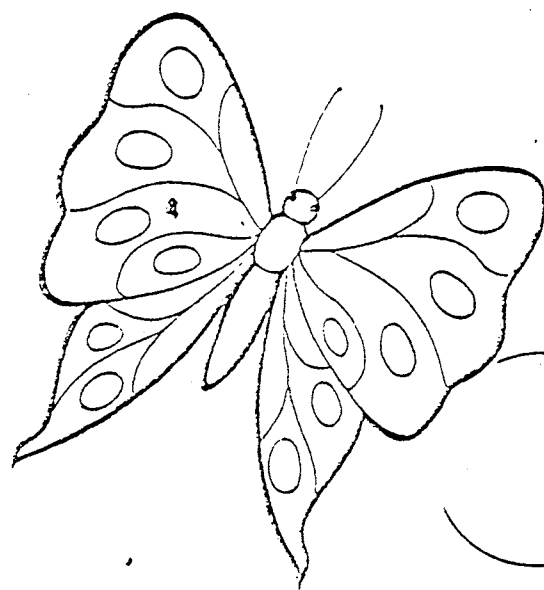
1. แบบฝึกเรื่องการเขียนจินตนาการ
2. ภาพและการเขียนเรื่องจากจินตนาการ
3. แบบฝึกการเขียนเรื่องจากจินตนาการ
4. สีและกระดาษวาดภาพ

การประเมินผล

1. ความสามารถในการเขียนเรื่องจากจินตนาการได้แปลกใหม่ ความคิดริเริ่ม
2. ความแปลกใหม่ของการวาดภาพ

แบบฝึกการเขียนเรื่องจากจินตนาการ

คำสั่ง

ให้นักเรียนเลือกเขียนเพียง
เรื่องเดียวจากเรื่องต่อไปนี้

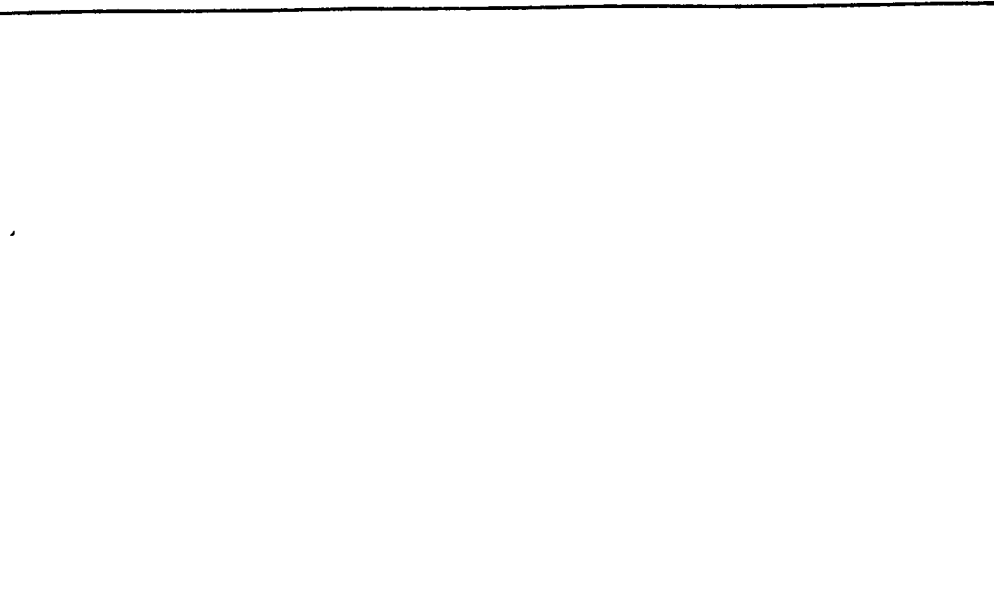
คำสั่ง) นักเรียนเขียนเรื่องจากเค้าโครงเรื่องที่ครูกำหนดให้

เมื่อโลกมนุษย์เต็มไปด้วยนางฟ้าและเทวดา โดยไม่มีมนุษย์เลย และแล้วเหตุการณ์ต่าง ๆ ก็เกิดขึ้น .....

เรื่อง .....

This image shows a single sheet of white paper with ten evenly spaced horizontal dotted lines, typical of primary school handwriting practice paper. The lines extend across the entire width of the page.

คำสั่ง) นักเรียนจะแต่งเรื่อง และวาดภาพ เมื่อโรงเรียนไม่มีครู

เรื่อง เมื่อโรงเรียนไม่มีครู

[illegible]

แผนการสอนที่ 18

เรื่องการเขียนเรื่องจากข้อความที่กำหนดให้

เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

การเขียนเรื่องจากข้อความที่กำหนดให้ ในการเขียนผู้เขียนจะต้องเขียนคำและสะกดให้ถูกต้อง และมีความหมายสอดคล้องกับข้อความที่กำหนดมา ควรตั้งชื่อเรื่องให้เหมาะสมกับเรื่องที่เขียนด้วย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องการเขียนเรื่องจากข้อความที่กำหนดไว้แล้ว นักเรียนสามารถเขียนเรื่องได้สอดคล้องกับคำที่กำหนดไว้

เนื้อหา

การเขียนเรื่องจากข้อความที่กำหนดให้ นักเรียนจะต้องเขียนคำและสะกดให้ถูกต้อง เรียงลำดับข้อความอย่างต่อเนื่องและควรให้สอดคล้องหรือสัมพันธ์กับข้อความที่กำหนดไว้ การตั้งชื่อเรื่องก็ควรให้เหมาะสมกับเรื่องที่เขียน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนเล่าเรื่องที่ตนเองเคยได้ฟังหรือได้อ่านมาประมาณ 3-5 คน
2. นักเรียนร่วมกันอภิปรายการเล่าเรื่องจากเรื่องที่เพื่อน ๆ ได้เล่าให้ฟัง

ขั้นสอน

1. ครูและนักเรียนร่วมกันเสนอแนะในการเขียนเรื่องจากที่ได้ฟังหรือได้อ่านมา
2. ให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับการเขียนเรื่องจากข้อความที่กำหนดให้
3. นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นในการเล่าเรื่องและการเขียนเรื่องจากข้อความที่กำหนดให้
4. นักเรียนทำแบบฝึกเรื่องการเขียนเรื่องจากข้อความที่กำหนดให้

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนทำแบบฝึกการเขียนเรื่องจากข้อความที่กำหนดให้

การประเมินผล

ตรวจสอบผลงานจากการเขียนเรื่อง โดยใช้แบบประเมินเรื่องที่เขียนในด้าน

- ลักษณะของเรื่อง
- ความถูกต้องของเนื้อหา
- ความถูกต้องเหมาะสมของตัวละคร
- ความถูกต้องในการใช้ภาษา
- ลำดับต่อเนื่องของเนื้อเรื่อง
- การรวบรวมความคิด

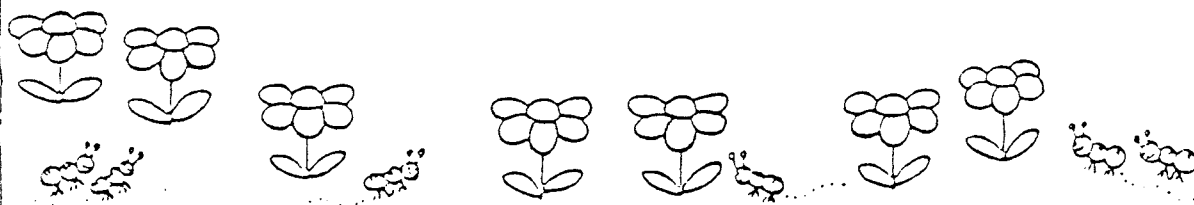
แบบฝึกเรื่องการเขียนต่อเรื่องจากข้อความที่กำหนดให้

การเขียนต่อเรื่องจากข้อความที่กำหนดให้ ในการเขียนนักเรียนจะต้องเขียนคำและ
สะกดให้ถูกต้อง และมีความเหมาะสมสอดคล้องกับข้อความที่กำหนดมา ควรตั้งชื่อเรื่องให้เหมาะสม
กับเรื่องที่เขียนอีกด้วย

คำสั่ง จงนำข้อความที่กำหนดให้มาเขียนเรื่องให้จบ โดยตั้งชื่อเรื่องให้เหมาะสม ความยาวของ
เรื่องไม่น้อยกว่า 10 ประโยค

เรื่อง.....

เช้าวันหนึ่งในฤดูฝน ขณะที่ฝนกำลังตก ฉันเห็นเด็กนักเรียนเดินไปโรงเรียน บางคนใน
มือถือร่มกันฝน บางคนสวมเสื้อกันฝน ที่บนศีรษะของเขามีหมวกกันฝนทำด้วยพลาสติก .....

แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์

ฉบับที่ 1 แบบคล่องแคล่วในการสร้างคำ

คำชี้แจง กำหนดพยัญชนะให้ 1 ตัว ให้นักเรียนเขียนคำที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะที่กำหนดให้ และจะต้องเป็นคำที่มีความหมาย เขียนให้ได้มากที่สุด

ตัวอย่าง ให้นักเรียนเขียนคำที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะ ม มาให้มากที่สุด

คำตอบ มาก มด มัน มือ มีด มหาศาล มโหฬาร แมลง มลาย มธุพนธ์
มัลลย์ ไม้ มุด มิ่ง เมฆ เมีย .....

1. ให้นักเรียนเขียนคำที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะ ป มาให้มากที่สุด

- *.....
- *.....
- *.....
- *.....
- *.....
- *.....
- *.....
- *.....
- *.....
- *.....

2. ให้นักเรียนเขียนคำที่ลงท้ายด้วยพยัญชนะ น มาให้มากที่สุด

- *.....
- *.....
- *.....
- *.....
- *.....*
- *.....
- *.....
- *.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์

ฉบับที่ 2 แบบประโยชน์ของสิ่งของ

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกประโยชน์ของสิ่งของที่กำหนดให้มาให้มากที่สุด

ตัวอย่าง ผ้าเช็ดหน้า ใช้ทำอะไรได้บ้าง

คำตอบ เช็ดน้ำมูก เช็ดปาก ปิดปากเวลาไอ ผูกผม ห่อขนม ห่อเงิน
ใส่ยาต้ม ผูกถุงหิ้วของรวมกัน .....

1. กระดาษหนังสือพิมพ์ใช้ทำอะไรได้บ้าง

- * .....
- * .....
- * .....
- * .....
- * .....
- * .....
- * .....
- * .....

2. หมวก ใช้ทำอะไรได้บ้าง

- * .....
- * .....
- * .....
- * .....
- * .....
- * .....
- * .....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์

ฉบับที่ 3 แบบการสร้างคำจากอักษรในคำที่กำหนดให้

คำชี้แจง กำหนดคำให้ 1 คำ ให้นักเรียนใช้อักษรที่กำหนดให้มาสลับที่กันเป็นคำใหม่
ในการนำพยัญชนะมาสลับที่กันเพื่อให้เป็นคำใหม่นี้ นักเรียนสามารถนำสระต่างๆ
มาประสมได้

ตัวอย่าง คำว่า หมายเลข สลับกันเป็นคำใหม่ในการนำพยัญชนะมาสลับกันใหม่นี้
นักเรียนสามารถเติมสระเพื่อให้เป็นคำใหม่ได้ดังนี้

คำตอบ หาย ยาม ยิ้ม เจ้ม ขาย ขาย หมา เลย.....

1. คำว่า ประกาศนียบัตร สลับที่กันเป็นคำใหม่ได้ดังนี้

- *.....
- *.....
- *.....
- *.....
- *.....
- *.....
- *.....

2. คำว่า กลับปาวสาน สลับที่กันเป็นคำใหม่ได้ดังนี้

- *.....
- *.....
- *.....
- *.....
- *.....
- *.....
- *.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์

ฉบับที่ 4 แบบการหาคำตอบคำที่มีลักษณะบางอย่างเหมือนกันหรือมีความหมาย
ไปในแนวเดียวกัน

คำชี้แจง กำหนดคำให้ 1 คำ ให้นักเรียนหาคำที่มีความหมายไปในแนวเดียวกันหรือ
คล้ายกันกับคำที่กำหนดให้ หามาให้ได้มากที่สุด

ตัวอย่าง คำว่า หอม คำที่มีความหมายคล้ายกันหรือไปในแนวเดียวกันดังนี้

คำตอบ มะลิ กุหลาบ แป้ง จั๊ปปี้ น้ำหอม สบู่ โคโลญ น้ำอบ ยาสระผม..

1. คำว่า ร้อน คำที่มีความหมายไปในแนวเดียวกันคือ

- *.....
- *.....
- *.....
- *.....
- *.....
- *.....
- *.....
- *.....

2. คำว่า แหลม คำที่มีความหมายไปในแนวเดียวกันคือ

- *.....
- *.....
- *.....
- *.....
- *.....
- *.....
- *.....
- *.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์

ฉบับที่ 5 แบบผลที่จะเกิดตามมา

คำชี้แจง ในแต่ละข้อจะมีเหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งที่แปลกไปจากปกติ ให้นักเรียนคิดว่า จะเกิดผลอะไรตามมา บอกมาให้มากที่สุด

ตัวอย่าง ถ้าคนบินได้ อะไรจะเกิดขึ้น

คำตอบ ไม่มีเครื่องบินและยานพาหนะประเภทอื่น ๆ จะต้องมีการจราจรทางอากาศ ไม่มีอากาศยาน ไม่ต้องสร้างถนน จะต้องมีการกฎหมายการบิน จะไปไหนมาไหนได้ตามใจตนเอง ผู้คนจะรู้จักกันมากขึ้น ไม่ท่องเที่ยวต่างประเทศได้ทุกประเทศ.....

1. ถ้าประเทศไทยอากาศร้อนตลอดปี จะเกิดอะไรขึ้น

- *.....
- *.....
- *.....
- *.....
- *.....
- *.....
- *.....
- *.....

2. ถ้าสัตว์พูดได้ จะเกิดอะไรขึ้น

- *.....
- *.....
- *.....
- *.....
- *.....
- *.....
- *.....
- *.....

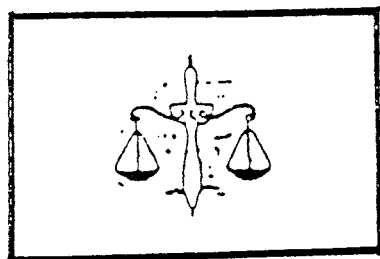
ชื่อ..... เลขที่..... ชั้น.....

แบบทดสอบวัดความคิดสร้างสรรค์

ฉบับที่ 6 แบบความหมายของภาพ

คำชี้แจง จากภาพที่กำหนดให้ ให้นักเรียนพิจารณาว่าภาพนั้นสื่อความหมายอะไร
ได้บ้าง บอกมาให้มากที่สุด

ตัวอย่าง

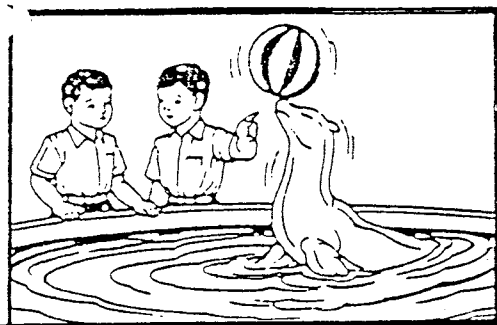

คำตอบ

ความยุติธรรม กฎหมาย ศาล
ทนายความ คดี โจทก์ จำเลย
*.....

1. ภาพนี้สื่อความหมายอะไรได้บ้าง

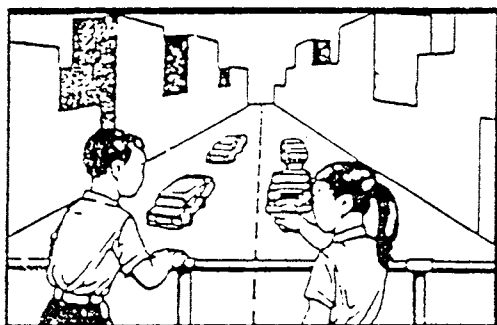
คำตอบ

*.....
*.....
*.....
*.....
*.....
*.....
*.....
*.....

2. ภาพนี้สื่อความหมายอะไรได้บ้าง

คำตอบ

*.....
*.....
*.....
*.....
*.....
*.....
*.....
*.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ภาคผนวก ค

- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ
- หนังสือราชการ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. รองศาสตราจารย์มณฑาทิ ธงอินเนตร ภาควิชาการประถมศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. นางสาวมยุรี เหมือนพันธ์ ศึกษานิเทศก์ 7 หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดชัยภูมิ
3. นางพรณิศา ภักดิ์ไกรภักดิ์ อาจารย์ 2 ระดับ 6
โรงเรียนเพชรราษฎร์บำรุง อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดชัยภูมิ

โรงเรียนบ้านแดงสว่าง

ปี ๒๕๖๓/๒๕๖๔ ๒๐๘

วันที่ ๒๗ / ๑๐ / ๖๓

เลขที่ ๑๕๐๐

ที่ ทม ๐๕๑๐/ ๖๐๖๗๒

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๒

๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุมัติขอเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านแดงสว่าง

ด้วยนายนิคม ศีลาสูงเนิน นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน (ภาคพิเศษ) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ผลการทำแบบฝึกทักษะทางภาษาที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖" ซึ่งได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างประชากรในการศึกษาค้างนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนบ้านแดงสว่าง ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๓ โดยจะดำเนินการเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ถึง วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๓ เพื่อให้การศึกษาค้างนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นายนิคม ศีลาสูงเนิน ดำเนินการเก็บข้อมูลตามความประสงค์ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

เรียน อาจารย์ใหญ่

- เพื่อ ๑๕๐๐

นายนิคม ศีลาสูงเนิน

นางสาวอนุชิตา หักมัย

นางสาวอติพร หักมัย

๒๑

โทร. (๐๔๓)๒๓๖๙๐๓

๒๑ ก.พ. ๖๓

ขอแสดงความนับถือ

๒๐๐๒

(นายสมทรงศักดิ์ จันทร์โพธิ์ศรี)

คณะศึกษาศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย

๐๖๓๐๓

๒๑

๒๑ ก.พ. ๖๓